

Bijlage D - Jaarverslag 2020

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag over het jaar 2020. Het geeft een overzicht van de activiteiten die in SGP-verband hebben plaatsgevonden.

Het jaar 2020 was een heel bijzonder jaar. Begon het jaar als andere jaren, vanaf maart houdt het coronavirus ons land, maar ook heel de wereld, in zijn greep. Tal van activiteiten zijn stil komen te liggen of konden alleen op digitale wijze doorgang vinden. Een heel klein virus, en de hele wereld wordt geraakt en komt tot stilstand. Wat heeft ons dat te zeggen? Het is zeker een oordeel op alle zonden en ongerechtigheden in deze wereld, in ons land, maar ook van ons persoonlijk. Maar tegelijkertijd is het ook een roepstem voor ons allen. Nog is het einde niet. De oproep tot geloof en bekering gaat nog uit. Horen we deze roep?

In 2020 zijn ons een tweetal gewaardeerde oud-parlementariërs ontvallen: op 21 april overleed na een kort ziekbed de heer mr. dr. J.T. van den Berg, oud-lid van de Tweede Kamer en op 10 september is overleden de heer ir. L. van der Waal, jarenlang lid van het Europees parlement. Ook de voormalige hoofdbestuurleden ds. W.Chr. Hovius en de heer L.M.P. Scholten overleden dit verslagjaar. Ds. Hovius op 19 oktober en de heer Scholten op 29 november.

Wat de activiteiten betreft geeft het verslag u een goed beeld van allerlei gebeurtenissen die binnen de SGP en de geledingen het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden. Ook de voorbereidingen en start van de verkiezingscampagne voor de te houden Tweede Kamerverkiezingen vonden in het verslagjaar plaats. 'In vertrouwen' is het motto.

Het SGP-geluid mag nog steeds gehoord worden. Het werk mocht zijn voortgang hebben. Ook het afgelopen jaar waren er tal van onderwerpen in politiek en samenleving die zorgen baren. We denken onder meer aan de 'inclusieve samenlevingsdiscussie', de aanvallen op de vrijheid van onderwijs, de koopzondagen en het grondrecht voor kerken om kerkdiensten te beleggen. Alles wat met de christelijke wortels van onze beschaving te maken heeft, roept weerstand op. De beleving van godsdienst wordt naar het privé-domein verbannen. Een toenemende intolerantie worden we gewaar als we naar Gods Woord wensen te blijven leven. Wat zien we hier dat een neutrale staat niet bestaat. Als de overheid niet meer redeneert vanuit het christelijk beginsel, dan regeert ze vanuit een antichristelijk beginsel.

Toch heeft de seculiere meerderheid niet het laatste woord. De Heere regeert. Laten we dat vasthouden. Het kan moeilijk worden, maar het loopt de Heere niet uit de hand.

1. Staatkundig Gereformeerde Partij

1.1 Bestuur & Organisatie

Bestuur

In de op 5 september 2020 gehouden algemene vergadering zijn J.W. Benschop en ds. M. Klaassen herkozen als lid van het hoofdbestuur. In de vacature van ds. P.A. Zevenbergen is ds. P.W.J. Hoek gekozen als lid van het hoofdbestuur. Mr. L.G.I. Barth is op 17 april 2020 benoemd als secretaris. Op 18 december 2020 is ds. D. van Meeuwen door het hoofdbestuur voorgedragen als nieuwe partijvoorzitter. De verkiezing hiervoor vindt plaats tijdens het verkiezingscongres d.d. 16 januari 2021.

Het hoofdbestuur bestaat op 31 december 2020 uit de volgende personen (*allen heren*):

- M.F. van Leeuwen partijvoorzitter a.i.
 - ds. G.W.S. Mulder plv. partijvoorzitter
 - mr. L.G.I. Barth secretaris
 - J.W. Keuken MBA penningmeester
 - Vacature algemeen adjunct
-
- drs. ing. G.H. Averagesch
 - J.W. Benschop
 - ds. A.A. Egas
 - mr. M.J.W. Hoek
 - drs. P.W.J. Hoek
 - ds. M. Klaassen
 - ir. L. de Knecht
 - dr. H.F. Massink
 - ing. B. van de Weerd

Het dagelijks bestuur van de SGP kwam in 2020 zes keer bij elkaar, het hoofdbestuur vergaderde zeven keer. Als adviseur waren bij de vergaderingen van het hoofdbestuur aanwezig de heren mr. C.G. van der Staaij (voorzitter Tweede Kamerfractie van de SGP) en ds. J.W. van Berkum (directeur partijbureau).

Personeel

De totale personele bezetting is op 31 december 2020 als volgt:

- mw. E. Abbey-van Doorn MA, 0,5 fte (coördinator SGP-Internationaal)
- dhr. ds. J.W. van Berkum, 1,0 fte (directeur)
- mw. H.W. Buurveld-Boer, 0,28 fte (interieurverzorgster)
- mw. B.B. van der Elst-de Weerd, 0,4 fte (secretarieel-administratief medewerker)
- dhr. W. Goudriaan, 1,0 fte (adviseur afdelingen/kiesverenigingen)
- dhr. V.M. Holleman, 1,0 fte (adviseur bestuurdersvereniging)
- mw. T. van Ingen-Olieman, 0,5 fte (secretarieel-administratief medewerker)
- mw. J.J.C.J. Kunst, 0,67 fte (content creator)
- mw. C.J. Mourits-Nieuwenhuis MA, 1,0 fte (strategisch communicatieadviseur)
- mw. H.M. Neeleman, 0,9 fte (secretarieel-administratief medewerker)
- mw. M. van Oost-Mitocaru MA, 0,2 fte (coördinator SGP-Internationaal)
- mw. ds. S. Paul-Cammeraat, 0,5 fte (controller)
- mw. C.W. Pors-de Visser, 0,5 fte (secretarieel-administratief medewerker)
- dhr. J.S. van der Ree Doolaard, 0,89 fte (eindredacteur De Banier)
- mw. A. Roos, 0,9 fte (communicatiemedewerker)
- mw. A.C. Weerheim, 1,0 fte (managementassistente)
- mw. M. Westerhout, 1,0 fte (administrateur)

In het verslagjaar zijn drie nieuwe collega's benoemd:

- per 1 februari 2020 mw. T. van Ingen-Olieman als secretarieel-administratief medewerker;
- per 1 juni 2020 mw. E. Abbey-van Doorn MA als coördinator SGP-Internationaal;
- per 15 september 2020 mw. J.J.C.J. Kunst als content creator.

Coen de Vries is vanaf 1 september als stagiair communicatie werkzaam op het partijbureau. Hij ondersteunt in het bijzonder de campagnecommissie.

Het managementteam, bestaande uit de heren N. Bakker MSc, ds. J.W. van Berkum en ds. J.A. Schippers vergadert in beginsel één keer per maand, terwijl er een maandelijks werkoverleg is met de - medewerkers

die in dienst zijn van de partij. Twee keer per jaar is er een overleg met de partijvoorzitter en de medewerkers van alle partijgeledingen die werkzaam zijn op het partijbureau.

Overleg met de Partijadviesraad

Het hoofdbestuur heeft in 2020 twee keer vergaderd met de Partijadviesraad. De Partijadviesraad fungeert voor het hoofdbestuur als representatief adviesorgaan en klankbordgroep uit de achterban van de partij. De Partijadviesraad bestaat op 31 december 2020 uit negentien personen uit verschillende geledingen van de partij. De leden zijn de heren: mr. D. Alblas AA, prof.dr.ir. H. Boersma, T. den Boon, drs. M. Bossers, dr.ir. S.M. de Bruijn, ing. J.J. van Burg MSc, C.C. Cornet MSc, A.J. Flach MSc, ir. C.J. Flikweert, L. Kisteman, G.R. van Leeuwen, J.J. Luteijn, drs. D. van Meeuwen, Th.A. Meijboom, C. Oomen, T.A. Stoop, L. van der Tang, drs. W.L. Verweij en H.J. van der Wind. In 2021 zijn de heren Alblas, Boon en Flikweert benoemd als lid van de Partijadviesraad. Voor vacatures zijn de besturen van afdelingen/kiesverenigingen geconsulteerd namen van potentiële kandidaten in te dienen, zodat er een pool kan worden gevormd waaruit vacatures voor de Partijadviesraad kunnen worden vervuld. Na consultatie van de Partijadviesraad vindt in 2021 (her)benoeming plaats.

Commissies

Het afgelopen jaar waren diverse commissies/werkgroepen actief:

- Strategiecommissie. Deze commissie bewaakt de uitvoering van het door het hoofdbestuur vastgestelde Integraal Strategisch Beleidsplan. Bestuursleden en medewerkers van de partij, de bestuurdersvereniging, het Wetenschappelijk Instituut, SGP-jongeren, de Eerste en Tweede Kamerfractie en SGP-Internationaal zijn in deze commissie vertegenwoordigd.
- Structuurcommissie. Het hoofdbestuur heeft deze commissie ingesteld om met voorstellen te komen tot aanpassing van de bestuursstructuur, waaronder de verkiezing van de voorzitter, de bestuurstermijnen, het herijken en opstellen van bestuursprofielen.
- Wervings- en selectiecommissie nieuwe partijvoorzitter. Deze commissie heeft de werving en selectie van een nieuwe partijvoorzitter gedaan.
- Verkiezingsprogramma commissie voor de Tweede Kamerverkiezingen. Deze commissie had tot taak een conceptverkiezingsprogramma op te stellen voor de Tweede Kamerverkiezingen.
- Selectieadviescommissie kandidatenlijst Tweede Kamerverkiezingen. Deze commissie heeft een conceptkandidatenlijst opgesteld.

Overleg met Landelijk Bestuur van de ChristenUnie

Elk jaar wordt overleg gevoerd met het Landelijk Bestuur van de ChristenUnie. In 2020 is er één keer een overleg geweest. Tijdens dit overleg zijn onder andere afspraken gemaakt met betrekking tot de verkiezingen voor en de samenwerking in het Europees Parlement. De voorzitters van beide besturen houden tussentijds bilateraal informeel contact. Een afgevaardigde van het hoofdbestuur woont zo mogelijk de algemene vergaderingen van de ChristenUnie bij.

Integraal Strategisch Beleidsplan

In 2020 is gewerkt aan de uitvoering van het Integraal Strategisch Beleidsplan (ISB) 2018-2021. In het ISB zijn de volgende strategische thema's opgenomen:

- rekrutering en ontwikkeling talent;
- positionering en profilering;
- levendige partij en verbinding met elkaar;
- activering en ondersteuning van ambassadeurs;
- versterking internationale netwerken.

Per thema zijn strategische doelen en acties geformuleerd waaraan in het verslagjaar is gewerkt.

1.2 Ondersteuning van afdelingen en kiesverenigingen

Omvorming van kiesvereniging tot afdeling

Per 1 januari 2015 kent de partij een duale partijstructuur die bestaat uit afdelingen en kiesverenigingen. In de nieuwe structuur zijn de gemeentelijke kiesverenigingen en provinciale verenigingen omgevormd tot gemeentelijke afdelingen en provinciale afdelingen. Op plaatselijk niveau kent de partij zowel afdelingen als plaatselijke kiesverenigingen. Plaatselijke kiesverenigingen kunnen zich vrijwillig omvormen tot afdeling.

In 2020 zijn er geen kiesverenigingen geweest die hebben aangegeven per 1 januari 2021 als afdeling verder te willen gaan.

In 2020 zijn er herindelings in de provincies Groningen, Friesland en Drenthe geweest. Dit heeft geen invloed gehad op de huidige afdelingen/plaatselijke kiesverenigingen.

Per 1 januari 2021 is de plaatselijke kiesvereniging Hilversum opgeheven vanwege een teruglopend ledental en het niet kunnen vervullen van de bestuursfuncties.

Per 1 januari 2021 zijn er 69 plaatselijke afdelingen (ca. 50% van de SGP-leden behoort tot een afdeling): Achterhoek, Albrandswaard, Alphen aan den Rijn, Amersfoort, Apeldoorn, Barendrecht, Beekbergen, Bennekom, Benschop-Polsbroek, Breukelen/Maarssen, Bunschoten, Dirksland, Drenthe, Elburg (Doornspijk), Epe, Giessenlanden, Goedereede (Ouddorp), Goes, Gorinchem, Gouda, Haarlemmermeer, Hardenberg, Harderwijk (Hierden), Hardinxveld-Giessendam, Heerde-Wapenveld, Hendrik Ido Ambacht, Hoeksche Waard, Kampen, Kapelle (Biezelinge), Katwijk, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Kruiningen, Leiden-Leiderdorp e.o., Leusden, Liesveld, Middelburg, Middelharnis/Sommelsdijk, Nijkerk e.o., Noord-Beveland, Noordoostpolder, Nunspeet/Hulshorst, Oldebroek, Oostflakkee, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Ronde Venen, Rotterdam, Scherpenzeel, Schouwen-Duiveland, Sliedrecht, Soest/Baarn/Eemnes, Sprang-Capelle, Terneuzen, Veenendaal, Veere, Voorne Putten, Voorst (Teuge/Terwolde), Waddinxveen, Woerden, Woudenberg, Yerseke, Zaanstad e.o., Zaltbommel, Zeist, Zoetermeer, Zuidplas en Zwijndrecht.

Nieuwe ledenadministratie

De SGP heeft in 2018 een nieuwe ledenadministratie geïmplementeerd. Jaarlijks wordt - mede op basis van de wensen en behoeften van secretarissen - het systeem doorontwikkeld en nieuwe functionaliteiten toegevoegd. Met het oog op de Algemene Verordening Gegevensbescherming is in het bijzonder aandacht gegeven aan de beveiliging van de persoonsgegevens. Uitgangspunt is dat gegevens van leden zo min mogelijk per e-mail worden verzonden. Daarom hebben de secretarissen van afdelingen en kiesverenigingen ook toegang gekregen tot het ledensysteem.

Financiële administratie afdelingen

Het partijbureau verzorgt de contributie-inning van de landelijke leden die zijn toegewezen aan een afdeling. Om deze contributie-inning zo efficiënt mogelijk te organiseren, wordt de contributie zoveel mogelijk digitaal geïnd. Dit proces verloopt goed. Het aantal leden dat het e-mailadres heeft doorgegeven om de contributie digitaal te innen, neemt nog steeds toe. Afdelingsbesturen kunnen er ook voor kiezen dat de contributie van leden automatisch wordt geïncasseerd.

Vitalisering afdelingen/kiesverenigingen

Op verzoek van kiesverenigingen en (provinciale) afdelingen is ondersteuning geboden bij vitaliseringsvraagstukken.

Ledenwerving

Per 1 januari 2020 had de partij 29.655 leden. Op 31 december 2020 waren dat er 29.345. Per saldo is dat een verlies van 310 leden. Om het teruglopen van het ledenaantal om te buigen, is er in 2020 een ledenwerfactie georganiseerd. Er zijn enkele onlinebijeenkomsten (webinars) gehouden om ledenwerfers toe te rusten. Veel afdelingen en kiesverenigingen zetten zich in om nieuwe leden te werven. De SGP zet zich in het bijzonder in om ook jongeren te stimuleren om lid te worden van de partij. Daarvoor is het zogeheten combilidmaatschap geïntroduceerd. Jongeren t/m 28 jaar kunnen dan tegen een gereduceerd tarief zowel lid zijn van de partij als SGP-jongeren. Op dit moment zijn er nog veel jongeren alleen lid van SGP-jongeren. Op het moment dat deze jongeren 28 jaar worden, kunnen ze geen lid meer zijn van SGP-jongeren. Wanneer jongeren al in een eerder stadium tevens lid zijn van de SGP blijft hun band met de partij ook behouden vanaf het moment dat ze 28 jaar worden. Naast leden kent de SGP ook begunstigers. Het begunstigerschap is bedoeld voor personen die sympathie hebben voor de SGP, de partij willen steunen, maar de grondslag niet kunnen onderschrijven.

Publicatieplatform

Op dit platform kunnen besturen van afdelingen en kiesverenigingen allerlei documenten, pr-materialen en drukwerk aanpassen en bestellen in de huisstijl van de SGP. Door middel van dit publicatieplatform is een uniforme uitstraling van lokale SGP-uitingen geborgd en zijn de kosten voor de afdelingen en kiesverenigingen laag, omdat zij alleen drukkosten betalen en geen vormgevingskosten. Ook voor de gemeenten waar een lijstverbinding is met de ChristenUnie zijn templates ontwikkeld. Er wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van het systeem. Een van de doelen voor de komende periode is dat nog meer afdelingen en kiesverenigingen gebruikmaken van het systeem. Om dat te bevorderen, worden zij betrokken bij de ontwikkeling van nieuwe templates. De planning is dat het doorontwikkelde publicatieplatform in 2021 -tijdig voor de gemeenteraadsverkiezingen- gereed is.

Documentatiebeheer

Binnen het ledenadministratiesysteem is de module 'Documentenbeheer' geïmplementeerd. Binnen deze module kunnen afdelingen en kiesverenigingen hun archief en bestuursdocumenten AVG-bestendig opslaan.

1.3 Ondersteuning van politici

Bestuur

De samenstelling van het bestuur van de SGP-bestuurdersvereniging was in 2020 als volgt:

- dhr. drs. E.J. Nieuwenhuis, functie: burgemeester Waddinxveen (voorzitter)
- dhr. A. de Kruijf, functie: voormalig wethouder gemeente Barneveld (vicevoorzitter tot 8 oktober 2020)
- dhr. drs. J. Kloosterman, functie: raadslid gemeente Apeldoorn
- dhr. G. van Leeuwen, functie: wethouder gemeente Zaltbommel
- dhr. B.J. van Vreeswijk, functie: heemraad waterschap Vallei & Veluwe
- dhr. A.J. Flach MSc, functie: wethouder gemeente Hendrik-Ido-Ambacht (secretaris)
- dhr. ing. C. Verloop, functie: raadslid/fractievoorzitter gemeente Tholen (penningmeester)
- dhr. drs. W.J. van Duijn, functie: raadslid gemeente Katwijk
- dhr. ing. J.J. van Burg MSc, functie: Statenlid Zeeland/lid Partijadviesraad

Het bestuur heeft het afgelopen jaar vier keer digitaal vergaderd. De vereniging werd afgelopen jaar ondersteund door de adviseur V.M. Holleman

Activiteiten

Door het coronavirus en alle beperkende maatregelen week het aanbod aan activiteiten van de bestuurdersvereniging sterk af van de voorgaande jaren. Vanaf begin maart zagen we ons genoodzaakt alle activiteiten enkel digitaal aan te bieden. Van een aantal activiteiten was het noodzakelijk deze fysiek te laten plaatsvinden. Deze activiteiten zijn i.v.m. de omstandigheden verplaatst naar 2021. Op 30 oktober vond de digitale jaarvergadering van de SGP-bestuurdersvereniging plaats. Als spreker was o.a. Diederik Gommers te gast. Daarnaast hebben er gedurende het jaar diverse zoommeetings en digitale werkbezoeken met onze leden plaatsgevonden. Deze digitale bijeenkomsten zullen ook na de coronaperiode voortgezet worden.

Bestuurdersdag

Helaas was het i.v.m. de coronamaatregelen niet mogelijk de tweejaarlijkse bestuurdersdagen doorgang te laten vinden.

Verkiezingen

In 2020 vonden er geen (landelijke) verkiezingen plaats. Wel hebben er in een aantal bestuurderscategorieën mutaties plaatsgevonden. De SGP heeft nu 249 raadsleden, 44 wethouders, 11 burgemeesters, 14 Statenleden, 13 waterschappers en 2 gedeputeerden. In 2020 is er daarnaast hard gewerkt aan de voorbereidingen voor de Tweede Kamerverkiezingen van 17 maart 2021. De SGP-bestuurdersvereniging heeft de Kamerfractie ondersteund tijdens de campagne.

Dienstverlening

De adviseur van de bestuurdersvereniging heeft ondersteund in allerlei vraagstukken. Het aantal vragen van bestuurders nam gedurende het jaar sterk toe. Veel vragen kwamen voort vanuit de veranderde situatie door COVID-19. De adviseur heeft zorggedragen voor het organiseren van de onlineactiviteiten van de bestuurdersvereniging. Het bestuur van de bestuurdersvereniging heeft bestuurders bijgestaan in verschillende vraagstukken en processen. Het bestuur heeft meerdere malen bijgedragen in een selectieproces van een wethouder. Daarnaast heeft het bestuur van de bestuurdersvereniging ook ondersteund in een aantal integriteitscasussen.

Externe contacten

Bestuurdersleden en de adviseur van de bestuurdersvereniging hebben deelgenomen aan diverse externe overleggen en netwerken. De voorzitter en de adviseur zijn tweemaal digitaal aanwezig geweest bij het ambtelijk overleg van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties. Daarnaast was er digitale participatie in o.a. het Netwerk Weerbaar Bestuur en Democratie in Actie.

Financiën

Ook in 2020 is er bij een klein aantal debiteuren sprake van betalingsachterstand, maar gelukkig zijn veel leden ondertussen overtuigd van de meerwaarde van de BSV. In 2021 zullen we doorgaan met uitleg en overleg om ook de laatste wanbetalers over te halen de contributie te betalen. Dit is ook ter sprake gekomen tijdens de partijdag in 2020. Richting de raadsverkiezingen van maart 2022 wordt hierover duidelijk gecommuniceerd richting alle kandidaat-politici.

1.4 Communicatie en informatievoorziening

Communicatieplan

De SGP heeft als doelstelling om zoveel mogelijk mensen te bereiken met de standpunten en activiteiten van de partij. Hiervoor worden diverse middelen ingezet, zoals advertenciacampagnes, folders, video's en sociale media. De sociale media ziet de SGP als een belangrijk middel om te communiceren met de samenleving. Op basis van een doelgroepenanalyse is met het oog op de Tweede Kamerverkiezingen een communicatieactieplan opgesteld.

Website

In 2020 is er een nieuwe website gebouwd voor de SGP. Bij de realisatie hiervan is rekening gehouden met ervaringen en wensen van gebruikers. In verband met de Tweede Kamerverkiezingen kon er geen prioriteit worden gegeven aan het overzetten van de websites van de afdelingen/kiesverenigingen. In de loop van 2021 wordt dit gerealiseerd.

Nieuwsbrieven

Er verschijnen drie soorten digitale nieuwsbrieven:

1. Een algemene nieuwsbrief om leden en andere belangstellenden op de hoogte te houden van politiek nieuws. In de periode van de Tweede Kamerverkiezingen is deze frequent verschenen om de leden/belangstellenden op de hoogte te houden van alle campagneactiviteiten.
2. Een nieuwsbrief voor afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen om besturen te motiveren, te inspireren en handvatten te geven voor hun bestuurlijke activiteiten.
3. Een nieuwsbrief voor politici om hen te ondersteunen in hun politieke activiteiten.

De Banier

In het afgelopen jaar is het partijblad De Banier tien keer verschenen. Alle nummers zijn gratis aan alle leden toegezonden. Daarnaast zijn er 230 abonnees (niet-leden) op het partijblad. Door de toezending van het blad aan alle leden van de partij wordt geprobeerd de betrokkenheid van de leden bij de partij te vergroten. De direct voor besturen van afdelingen/kiesverenigingen en politici bestemde informatie wordt gecommuniceerd door middel van digitale nieuwsbrieven.

De Banier wordt verzonden via Erdee Distributie.

In 2020 zijn de volgende themanummers verschenen: Op weg naar 2030, Rust en onrust, 75 jaar vrijheid, Besturen in crisistijd, Coronacrisis en de zorg, Populisme, Ondernemers in crisistijd, Algemene Politieke Beschouwingen 2020, Voor het leven, In vertrouwen.

Beurzen

In verband met de coronacrisis heeft de SGP in 2020 niet deelgenomen aan beurzen.

Bijeenkomsten

- Op zaterdag 5 september was de jaarlijkse algemene ledenvergadering (partijdag). In verband met de corona-omstandigheden is deze partijdag volledig online gehouden. Tijdens deze partijdag is besloten dat de ALV de partijvoorzitter voortaan in functie benoemt. Tevens zijn enkele structuurvoorstellen aangenomen, waaronder de verkorting van de maximale zittingstermijn van hoofdbestuurders van 16 naar 12 jaar.
- In 2020 is er ook gestart met de voorbereidingen voor de SGP-familiedag in Archeon te Alphen aan den Rijn. In verband met de tijdsomstandigheden kon deze dag niet worden gehouden. De planning is dat de familiedag in 2021 wordt gehouden op een nog nader vast te stellen datum.

Overige bijeenkomsten

Er is een SGP-ondernemersplatform dat moet zorgen voor een goede informatie-uitwisseling tussen de SGP en het bedrijfsleven. Inmiddels zijn ca. 180 ondernemers lid van het platform. Zo mogelijk worden elk jaar één of meerdere bijeenkomsten georganiseerd. Dit jaar was dit niet mogelijk.

1.5 Organisatie verkiezingen

Gemeenteraadsverkiezingen

In 2020 waren er geen gemeenteraadsverkiezingen. Wel waren er herindelingsverkiezingen, maar die vonden plaats in gemeenten waar de SGP niet vertegenwoordigd is. Er is gestart met de eerste voorbereidingen voor de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022 D.V., waaronder het samenstellen van het raamwerk verkiezingsprogramma en diverse handleidingen.

Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen

In 2020 waren er geen Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen. De eerstvolgende verkiezingen vinden plaats in 2023 D.V.

Verkiezing Europees Parlement

In 2020 waren er geen verkiezingen voor het Europees Parlement. De eerstvolgende verkiezingen vinden plaats in 2024 D.V.

Tweede Kamerverkiezingen

De Tweede Kamerverkiezingen worden op 17 maart 2021 D.V. gehouden. Op maandag 9 november is het conceptverkiezingsprogramma en de conceptkandidatenlijst online gepresenteerd. Het verkiezingsprogramma 2021-2025 wordt vastgesteld tijdens het verkiezingscongres in 2021. De campagnecommissie onder leiding van campagneleider A.J. Flach is in 2020 van start gegaan om de verkiezingscampagne voor te bereiden. In verband met de coronasituatie moesten ook vrijwel alle andere campagneactiviteiten online plaatsvinden. Elke vrijdagavond vanaf november verzorgde de SGP door middel van Studio-SGP uitzendingen over politieke actualiteiten en over voor de SGP aangelegen thema's en ging Florian in zijn eendje op bezoek bij mensen in het land. Verder was er de serie 'Aan de praat met de kandidaat' waarin kennis werd gemaakt met de persoon achter de eerste vijf kandidaten. Ook was er de miniserie 'Het gesprek' waarin gesproken werd met enkele bekende personen.

In 2020 is een online Israëlevennt georganiseerd en zijn voorbereidende werkzaamheden verricht voor enkele online events (over de thema's: hoe conservatief is Nederland?, zorg en veiligheid) die in 2021 worden gehouden. Op 2 januari 2021 organiseert de SGP een nieuwjaarsconcert waarvoor de voorbereidingen in 2020 zijn getroffen.

Eerste Kamerverkiezingen

In 2020 waren er geen verkiezingen voor de Eerste Kamer. De eerstvolgende verkiezingen vinden plaats in 2023 D.V.

2. Wetenschappelijk Instituut voor de SGP

Missie, visie en doelstellingen

De Guido de Brès-Stichting is het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP dat kennis en inzicht wil verwerven en die vanuit het gereformeerd belijden dienstbaar wil maken voor politiek en samenleving.

In politiek en samenleving vraag de stichting aandacht voor cruciale Bijbelse waarden, het openleggen van - al dan niet verzwegen - levensbeschouwelijke of ideologische uitgangspunten, het belang van identiteit en zingeving en wil bijdragen aan een kritische reflectie op het handelen van overheid, burgers en maatschappelijke instellingen.

Voor de realisatie van haar missie en visie stelt de Guido de Brès-Stichting zich de volgende vier strategische doelen:

- Het maatschappelijke en politieke debat beïnvloeden op basis van de reformatorische levensbeschouwing;
- Het verrichten van onderzoek op wetenschappelijk niveau;
- Het bevorderen van de bezinning op actuele ontwikkelingen;
- Het streven naar bredere bekendheid binnen onze netwerksamenleving.

Bestuur

In het verslagjaar telde het bestuur van de Guido de Brès-Stichting negen leden. Het bestuur is per 31 december 2020 als volgt samengesteld [tussen haakjes staat evt. de bestuursfunctie]:

- dhr. mr. A. Klaassen [voorzitter], Barneveld, 42 jaar;
- dhr. dr. ir. J.S. van den Brink [secretaris], Meteren, 52 jaar;
- dhr. J.J. Zoeteman RA [penningmeester], Ermelo, 54 jaar;
- dhr. dr. R. Bisschop, Veenendaal, 64 jaar;
- dhr. mr. drs. J. van den Brink, Werkendam, 32 jaar;
- dhr. prof. dr. A. Goudriaan, Dordrecht, 51 jaar;
- dhr. ir. L. de Knecht, Barneveld, 51 jaar;
- dhr. dr. A. van der Linden, Maartensdijk, 31 jaar;
- mw. dr. H. Westerman-Dannenbergh, Lisse, 44 jaar.

Per 31 december 2020 zijn de bestuursleden dr. ir. J.S. van den Brink en dr. R. Bisschop aftredend. Per 1 januari 2020 is bestuurslid Bisschop herbenoemd voor een periode van vier jaar. Bestuurslid Van den Brink heeft zijn bestuurslidmaatschap na zestien jaar beëindigd. De functie van secretaris van het bestuur wordt vanaf 2021 vervuld door dr. A. van der Linden.

Het bestuur vergaderde in 2020 zes keer: op 5 februari, 27 februari, 23 april, 25 juni, 1 oktober en 25 november. Verder heeft op 9 juli de jaarlijkse contactdag van bestuur en personeel plaatsgevonden in Hardinxveld en Drimmelen.

Het bestuur houdt toezicht op het (beheer van het) Wetenschappelijk Instituut, stelt de jaarbegroting en het jaarverslag vast, bespreekt de voortgangsrapportages van de projecten en houdt jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur. Naast de bespreking van de voortgang van de inhoudelijke en organisatorische thema's, waren in 2020 belangrijke vergaderonderwerpen onder meer:

- Bezinning op populisme en (neo)conservatisme;
- Visievorming ten aanzien van de emancipatie van lhbtj-personen;
- Toekomst van de gezondheidszorg in Nederland.

Directie en personeel

Per 1 januari 2020 had het Wetenschappelijk Instituut twee personeelsleden in dienst. De functie van directeur (1,0 fte) wordt vervuld door drs. J.A. Schippers. Dr. J.O. van de Breevaart is werkzaam als wetenschappelijk medewerker (0,8 fte). Per 1 juli 2020 is mevrouw E.E. van de Weteringh benoemd als projectmedewerker communicatie (0,5 fte).

In 2020 hebben twee studenten een stageperiode vervuld bij het WI-SGP:

- John Verheij verrichtte van 1 februari tot 22 mei onderzoek naar ondermijnende criminaliteit in Nederland en met name de ondersteunende rol die de buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) hierbij kan vervullen;
- Myrthe Ebbers is vanaf 2 november (tot 15 januari 2021) aan haar stage begonnen en haar onderzoek is gericht zich op de rol van verschillende mensbeelden in drie onderwijsmethoden over seksuele vorming in het primair onderwijs.
- Geertruida Verschoor, fiscale economie, verrichtte onder mede-begeleiding van het WI-SGP een scriptieonderzoek over de toepassing van het draagkrachtbeginsel bij de behandeling van het gezin in de inkomstenbelasting. De belangrijkste bevindingen zijn samengevat in een bijdrage aan het tijdschrift *Zicht* (nr. 3/2020).

Voor administratieve ondersteuning van het Wetenschappelijk Instituut is in 2020 gebruik gemaakt van de dienstverlening van personeel dat in dienst is van de partij. De secretariële ondersteuning, alsook de donateurs- en abonnementenadministratie werd verzorgd door mevrouw B.B. van der Elst-de Weerd. Zij heeft ook de advertentiewerving voor *Zicht* magazine behartigd. Mevrouw drs. S. Paul-Cammeraat en mevrouw M. Westerhout hebben in 2020 zorg gedragen voor de financiële administratie en verslaglegging.

In memoriam

Op 21 april 2020 overleed mr. dr. J.T. van den Berg, oud-lid van de Tweede Kamer. Voor het tijdschrift *Zicht* schreef hij meerdere bijdragen, waaronder 'Christelijke politiek en toekomstverwachting' (1990 nr. 5). In het najaarsnummer van 2018 staat een interview met Van den Berg over de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB). Daarnaast participeerde Van den Berg in diverse werkgroepen van het wetenschappelijk instituut voor de SGP, onder andere over theocratische politiek, de aard en omvang van de overheidstaak, het buitenlands beleid en uiteraard ook over zijn specialisme: waterbeleid.

Op 10 september 2020 overleed ir. L. van der Waal, oud-lid van het Europees Parlement. Van 1997 tot 2001 was hij bestuurslid van de Guido de Brès-Stichting. Naast diverse bijdragen aan het tijdschrift *Zicht*, de laatste in het voorjaar van 2019, werkte Van der Waal mee aan twee WI-publicaties over de Europese Unie. De eerste was *Boodschap aan Europa* uit 2003 en de tweede was *Europa op een kruispunt* uit 2014.

Projecten

In het verslagjaar is met name gewerkt aan de projecten Populisme (i.s.m. Sallux) en lhbt-emanipatie. Verder is het project 'Bijbelse wijsheid voor bestuurders' opgestart. Onze vrijwilliger René Heij MA gaat de kar hiervan trekken. De afronding wordt voorzien in 2022. Het project 'God in de democratie' is in 2020 grotendeels afgerond. De publicatie hiervan wordt verwacht in maart 2021.

Publicatie: Concurrent of bondgenoot

Op 21 oktober is de studie annex discussienota van het Wetenschappelijk Instituut over populisme verschenen, onder de titel *Concurrent of Bondgenoot. Een christelijk perspectief op populisme* (deel 6 in de Reflectorreeks). Deze publicatie biedt allereerst een diepteboring over de vraag: wat is populisme? Dat is volgens de auteur dr. Hans van de Breevaart van belang, "want feiten, frames en ficties buitelen in het debat over elkaar". In het kort toont populisme ons de onbetaalde rekening van de democratie zoals die de afgelopen decennia in Nederland heeft gefunctioneerd. Aan de hand van een aantal kenmerken beschrijft Hans van de Breevaart de belangrijkste populistische visies en praktijken. Hierbij gaat het vooral over de stijl van politici, de aanval op de elite en het opkomen voor de belangen van het gewone volk. Daarbij verkent hij het verschijnsel ook internationaal. Vervolgens wordt het streven van populistische partijen tegen het licht gehouden van wezenlijke christelijke waarden, zoals gerechtigheid, menselijke waardigheid, rentmeesterschap en mededogen. Het slothoofdstuk

bevat conclusies en aanbevelingen en is bedoeld om binnen de SGP, maar zeker ook breder, het debat over de omgang met populistische partijen of politici te bevorderen.

Zicht Magazine

Zicht is het kwartaaltijdschrift van het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP. De oplage van dit magazine ligt rond de 1.000 exemplaren per editie. De opmaak en het drukwerk worden verzorgd door Grafisch centrum De Toren BV te Nijkerk. Met ingang van de 46^e jaargang is het tijdschrift *Zicht* ook digitaal te verkrijgen via de app Digibron Actueel. De Erdee Media Groep te Apeldoorn verzorgt de technische uitvoering hiervan.

De redactie vergaderde in 2020 viermaal, te weten op 4 maart, 13 mei, 10 september en 28 oktober. Per 31 december 2020 is de redactie van *Zicht* als volgt samengesteld:

- dhr. dr. J.O. van de Breevaart te Hendrik Ido Ambacht;
- dhr. A. van Dijk MA te Veenendaal;
- dhr. H. Krooneman MA te Veenendaal;
- dhr. B. Provoost MA te Woudenberg;
- dhr. drs. J.A. Schippers te Rotterdam, secretaris/eindredacteur;
- mw. E.E. van de Weteringh te Dordrecht;
- dhr. dr. K. van der Zwaag te Barneveld, voorzitter.

De redactie wordt ondersteund door een adviesraad die per 31 december 2020 als volgt is samengesteld: ing. J.J. van Burg MSc te Axel, J.M. ten Hove MA te Alblasterdam; dr. ir. H. Kievit te Barneveld; drs. J.D. Veldman te Dordrecht en drs. P.J. Verheij RA te Alblasterdam. Verschillende leden van de adviesraad hebben de redactievergadering van 10 september bijgewoond.

In 2020 verscheen de 46^e jaargang van *Zicht*. In de vier edities van deze jaargang zijn de volgende thema's aan de orde gesteld.

Nr. 1: Krijgt onderwereld de overhand?

In Nederland heeft de onderwereld zich de afgelopen decennia stevig ingenesteld in de bovenwereld. Het lukt 'handige boeven' heel vaak om te ontsnappen aan de controle en handhaving door de overheid. Ondernijming komt in elke gemeente voor. Denk aan bedrijfspanden waar alleen op ongebruikelijke tijden mensen zijn, meestal met bestelbusjes zonder bedrijfslogo. Of een lege boerenschuur waarin drugspillen worden gemaakt. Of de zolder van een gewoon huis waar hennep wordt verbouwd. De ondernijming is inmiddels zover doorgedrongen dat deze alleen effectief aangepakt kan worden als iedereen alert is. Van ondernemer tot docent, van notaris tot boerenknecht. Ieders waakzaamheid draagt een steentje bij aan de oplossing. Het doel is dat onrecht en oneerlijkheid geen kans krijgen zich nog breder te maken en nog wijder te vertakken in onze samenleving. In deze *Zicht*-editie staan diverse bijdragen over dit thema.

Nr. 2: Crisis en toekomst

De zomereditie van het tijdschrift *Zicht* gaat over de coronacrisis en de toekomst van ons land. Deze crisis heeft gezorgd voor een enorme uitvergroting van culturele en morele patronen die in onze westerse wereld zijn ingesleten, zo is de indruk van Aart Nederveen, hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam. "De coronacrisis legt een sociale crisis bloot, die met een *lockdown* alleen maar duidelijker wordt. In onze systemen en regels is er namelijk geen ruimte voor een fundamenteel besef van verbondenheid en we voelen dat dat wringt. Hetzelfde geldt voor ons fundamentele besef van sterfelijkheid. We gaan er tegenwoordig vanuit dat de dood alleen bij het einde van het leven hoort. Dat is nieuw en hangt samen met de enorme successen van wetenschap en techniek in de afgelopen eeuw."

Nr. 3: China: duif of draak

'Linksom of rechtsom krijgt u met China te maken. Daarom moeten overheden, ondernemers, onderwijsinstellingen en anderen een goede China-strategie ontwikkelen.' Aan het woord is Adjiedj Bakas, Chinakenner en trendwatcher. Helaas ontbreekt het Nederland aan een duidelijke strategie en langetermijnvisie. Bakas vindt niet dat wij in het westen bang moeten zijn voor de toenemende macht van China. 'Ik denk dat China wat anders in elkaar steekt dan Europa of Amerika. China is niet uit op de hegemonie van de wereld. Zij willen wel graag handel met ons drijven. En ze kennen het zogenoemde tribuutsysteem. Dat houdt in dat je de Chinese keizer erkent als de belangrijkste heerser en die betaal je dan ook belasting. En dat is wat de Chinezen willen: erkenning en inkomsten. Meer niet. Ik ben dus niet zwartgallig als het om onze toekomst gaat waarin China een steeds grotere rol zal gaan spelen.'

Nr. 4: Omgangsvormen in verval?

Sinds de culturele revolutie van de jaren zestig, zijn hechte verbanden van familie, buurt en kerk losser en vluchtiger geworden. Dat geeft meer individuele vrijheid. Mensen willen zelf kiezen hoe zij hun leven inrichten en kiezen ook meer voor zichzelf. Maar zo'n vijftig jaar na die maatschappelijke omwenteling zien we ook de schaduwzijden: een grotere variatie in opvattingen over waarden en normen, gecombineerd met een dominante blik vanuit het eigen, individuele perspectief. Die combinatie leidt tot meer botsingen met anderen en ook tot groter wantrouwen jegens anderen. We hebben last van het gedrag van anderen. Maar het gaat nog dieper: we zijn het ook niet meer eens over moraal en fatsoen, zowel in het grotere verband ('wat is goed voor de maatschappij?') als in de kleinere kring ('hoe hoort het eigenlijk?'). Deze *Zicht*-uitgave gaat over de vraag: zijn onze omgangsvormen in verval geraakt? Is er alleen maar sprake van een heftiger polarisatie, die we kunnen relativiseren? Of is er sprake van een toenemend gebrek aan respect voor waarheid en morele deugdzaamheid? Als het laatste zo is, dan raakt dit aan de fundamenten van onze manier van samenleven. Dan moeten we met elkaar daarover zeker in gesprek gaan. Want, de samenleving... dat zijn wij!

Conferenties

Als gevolg van de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus konden in 2020 geen conferenties of lezingen worden belegd waarbij deelnemers fysiek aanwezig waren. De jaarlijkse Guido-lezing is helaas doorgeschoven naar het voorjaar van 2021. Twee activiteiten vonden online plaats:

- **Boekpresentatie 'Concurrent of Bondgenoot' (2 november)**, met de sprekers Evert Barten (uitgeverij De Banier), Kees van der Staaij (SGP-fractievoorzitter in de Tweede Kamer), Cor Verkade (SGP'er en sympathisant van het populisme) Gertjan Schutte (criticus van het zogenaamde cultuurchristendom) en de auteur Hans van de Breevaart. De presentatie was via een livestream te volgen. De uitzending zelf trok live ruim 400 kijkers. 3.200 mensen bekeken de presentatie achteraf, wat het aantal kijkers op een totaal van ongeveer 3.600 bracht.
- **Guido Academie over Vrijheid (29 december)**, met de sprekers prof. dr. Herman Selderhuis, prof. dr. Andreas Kinneging, dr. Niels Rijke en dr. Roelof Bisschop. Zij daagden 16 studenten uit mee te denken over actuele zaken die het thema vrijheid betreffen.

Opiniebijdragen en lezingen

In 2020 publiceerden medewerkers en bestuursleden van het WI-SGP circa 20 opiniërende bijdragen of werden interviews gegeven die verschenen in kranten, tijdschriften of op de website van het WI-SGP werden gepubliceerd. Verder verzorgde de directeur twee lezingen: een voor de Gemeentelijke Afdeling SGP Nunspeet en een (online) voor de Wilberforce Foundation Albania.

Website en Digibron-database

Het Wetenschappelijk Instituut beheert een eigen website: <https://wi.sgp.nl>. De website wordt actueel gehouden door regelmatig (opinie)artikelen te plaatsen, persberichten en nieuwe publicaties. In 2020 is de website gebruiksvriendelijker gemaakt door middel van een nieuw ontwerp, waardoor informatie makkelijker vindbaar is. Tegelijk is de lay-out van de website verbeterd en aantrekkelijker gemaakt. Ook werd nieuwe informatie toegevoegd aan de website, waaronder informatie over het WI en een aparte pagina voor het *Zicht* Magazine.

In het voorjaar is door het WI-SGP een *YouTube*-kanaal aangemaakt, waarop inmiddels twee uitzendingen van *Family7* staan en twee filmpjes over het WI-SGP gemaakt door Cees van der Wal, alsook de boekpresentatie van 2 november 2020.

Vrijwel alle publicaties van het Wetenschappelijk Instituut zijn via het digitale documentatiebeheersysteem van Digibron toegankelijk (www.digibron.nl) te vinden onder 'brochures SGP'. In Digibron zijn ook vrijwel alle jaargangen van het kwartaaltijdschrift *Zicht* te vinden en te doorzoeken. De lopende jaargang zal met een tijdsvertraging van circa een jaar op het internet worden geplaatst.

Netwerken

In 2020 participeerde de Guido de Brès-Stichting in de volgende netwerkorganisaties:

- Sallux (ECPM Foundation);
- Duurzaamheidsoverleg Politieke Partijen;
- Platform Waarden en Normen;
- Platform Zorg voor leven;
- European Federation 'One of Us'.

Stichting Wetenschappelijke biografie Groen van Prinsterer

De directeur maakt deel uit van het bestuur van de stichting Wetenschappelijke biografie Groen van Prinsterer. Deze stichting is voortgekomen uit een initiatiefgroep, bestaande uit historici en leden van CDA-, CU- en SGP-huize, die zich ten doel stelt het onderzoek en de publicatie van een wetenschappelijke biografie over Groen van Prinsterer (1801-1876) te realiseren. Het stichtingsbestuur heeft in 2020 gewerkt aan het werven van een onderzoeker en het verwerven van voldoende fondsen, zodat in 2021 daadwerkelijk kan worden gestart met dit project.

Overige activiteiten

- De directeur is lid van het Management Team van het SGP-bureau.
- Een bestuurslid en de directeur participeren in de strategiecommissie van de SGP. Dit beraad begeleidt de uitvoering van het partijbrede Integraal Strategisch Beleidsplan voor de periode 2018-2022.
- Voor raadsleden en Statenleden van de SGP fungeert het Wetenschappelijk Instituut als adviseur bij specifieke, principiële of beleidsmatige vraagstukken.
- De directeur participeert in de werkgroep van SGP Internationaal en is lid van de verkiezingsprogrammacommissie 2021-2025 van de SGP.
- Het WI-SGP beheert een bibliotheek ten behoeve van de ondersteuning van het eigen onderzoek. Partijgeledingen en externe onderzoekers kunnen hier ook gebruik van maken.

Donateurs en abonnees

Het aantal donateurs en vrienden van de Guido de Brès-Stichting is in 2020 per saldo met 36 personen toegenomen en staat nu op 372 (+ 11%). Het aantal losse abonnementen op het kwartaalblad *Zicht* vertoont een stijging van 66 (+ 21%) ten opzichte van het vorig jaar en bedraagt nu 383. Deze positieve ontwikkeling is met name te danken aan een belronde (uitgevoerd door Mister Sales uit Alblasterdam) onder politici van de SGP en bestuursleden van lokale afdelingen en kiesverenigingen. Verder is een speciale actie ontwikkeld om met name langs de digitale weg de bekendheid van het WI-SGP en *Zicht* te vergroten. De bijdragen van donateurs en abonnees vormen ongeveer tien procent van ons jaarlijks budget en verruimen de mogelijkheden van het WI-SGP om onderzoek en andere activiteiten te ontplooiën.

Terugblik en vooruitblik

In het achter ons liggende jaar werd de wereld opgeschrikt door het coronavirus en werden tal van maatregelen genomen om de verspreiding ervan tegen te gaan. Het stemt tot dankbaarheid dat vele activiteiten van het Wetenschappelijk Instituut doorgang konden vinden in aangepaste vorm. De coronacrisis laat zien dat onze samenleving minder beheersbaar, maakbaar en onafhankelijk is dan velen dachten. Door het wegvallen van vermeende zekerheden ontstond vertwijfeling en werden ook fundamentele vragen gesteld. De Guido de Brès-Stichting heeft zich daarom bezonnen op technische, sociologische en ethische vragen die de coronacrisis met zich meebracht. Vervolgens heeft zij een christelijk geluid laten horen. Voorbeelden hiervan zijn onder andere te vinden in het tweede nummer van *Zicht*, getiteld 'Crisis en toekomst'.

In 2020 werden wij extra bepaald bij onze vergankelijkheid en sterfelijkheid. Psalm 90 vergelijkt het menselijk leven met het gras dat 's morgens bloeit en 's avonds afgesneden wordt. Het leven kenmerkt zich door moeite en verdriet, ondanks al het menselijk kunnen. De stichting heeft ook een hoopvol perspectief geschetst, en gewezen op de Toevlucht van geslacht tot geslacht. Dat de stichting dit kan doen, komt mede door giften en bijdragen van abonnees en donateurs, waarvoor het bestuur hen zeer erkentelijk is.

De stichting is voornemens om zich in 2021 te richten op diverse projecten, waaronder de projecten 'Gezondheidszorg' en 'Bijbelse wijsheid voor bestuurders'. Verder wordt werk gemaakt van andere publicaties die in 2021 zullen verschijnen. Het bestuur wenst dat deze werkzaamheden mogen bijdragen aan verdere doordenking van het staatkundig gereformeerde gedachtegoed en aan het bieden van praktische handvatten voor Bijbels genormeerde politiek.

3. SGP-jongeren

Bestuur algemeen

In het voorjaar van 2020 hebben we als bestuur afscheid genomen van Dirk van Horssen en Josefien de Jong - Verschuure. Josefien is opgevolgd door Marc Visser. Er is geen opvolger voor Dirk gekozen, waardoor er één bestuurslid Communicatie is. Daarnaast is Silvan Hardeman gekozen tot bestuurslid Leden & Lokaal. In het najaar van 2020 hebben we afscheid genomen van Anne-Ruth Overduin, Geraldine Aversch en Jos van de Breevaart. Zij zijn respectievelijk opgevolgd door Peter de Leeuw, Johan de Leeuw en Gert-Jan Verweij. Het bestuur telt na deze wijzigingen negen leden. We zijn verheugd dat alle vacatures vervuld mochten worden, om als bestuur verder te bouwen aan onze waardevolle vereniging.

Voorzitter - Arie Rijnveld

Het maakt het voor een organisatie als SGP-jongeren ingewikkeld als we in een fase terechtkomen waarin menselijk contact tot het minimum beperkt wordt (coronapandemie). Want naast politieke bezinning staat ontspanning en ontmoeting centraal. Binnen de organisatie is geprobeerd om dat zo goed mogelijk op te vangen, maar juist een SGP-jongeredag kon om deze reden helaas niet doorgaan. Zo moesten ook diverse congressen en ledenvergaderingen digitaal verlopen. Dat maakt een goed gesprek een stuk lastiger.

We hebben ons als jongerenorganisatie vooral ingezet om de belangrijke thema's voor een SGP'er en voor een SGP-jongere, onder de aandacht te brengen. En volgens mij zijn we daarin goed zichtbaar geweest. De zichtbaarheid is ook verbeterd door de kwaliteit van uitingen op de sociale media. We proberen ook daarin steeds meer en beter zichtbaar te zijn. Als bestuur en politieke commissies proberen we van tijd tot tijd alert te zijn om zo onze mening te kunnen laten horen over relevante thema's.

Als jongeren zijn we in het afgelopen jaar actief bezig geweest met de voorbereidingen voor de Tweede Kamerverkiezingen. Ons Politiek Platform heeft met alle commissies, in de persoon van Pieter Meijers, deelgenomen aan de verkiezingsprogrammacommissie. We hebben een gesprek gehad met de selectieadviescommissie. En niet te vergeten de vorming van onze eigen campagnecommissie, die onder leiding van beleidsadviseur Niek hard aan de slag is gegaan om jongeren te motiveren om op de SGP te stemmen.

We weten het: samen krijgen wij corona niet onder controle. Het moet ons doen bukken en buigen. Want: *'God, de HEER, regeert; beeft, gij volken, eert!'* Psalm 99:1 (berijmd).

Vicevoorzitter - Peter de Leeuw

In dit verslag blikken we terug op het jaar 2020. 2020 was een merkwaardig jaar. Veel jaren zijn samen te vatten in enkele woorden, 2020 ook. We kunnen het zelfs samenvatten in één woord: corona. Dit was het virus dat ons in het achterliggende jaar in zijn greep hield. Het virus dat ervoor zorgde dat de samenleving op slot ging en dat fysieke activiteiten niet door konden gaan. Dit is het virus dat ervoor zorgde dat we dierbaren verloren of zelf ziek werden. Dit is ook het virus waardoor we beseften dat de wereld en het aardse leven tijdelijk en vergankelijk zijn. Wat is het dan een zegen dat wij Gods Woord hebben, waarin staat dat al de schatten van deze wereld inderdaad vergaan, maar waarin ook een Schat wordt genoemd die niet vergaat: de schat in de akker en de parel van grote waarde. Deze Schat, die wij van nature missen en zelfs niet zoeken, wens ik alle leden en vrijwilligers van harte toe.

Dankbaarheid mag ons hart wel vervullen als we beseffen dat wij nog onverdiend in leven zijn en dat onze vereniging nog bestaat. Dankbaarheid dat corona niet het enige woord is dat 2020 typeert. Er was namelijk ook enthousiasme te vinden en creativiteit. Er werden digitale oplossingen gezocht en ondanks alle beperkingen is er een berg werk verzet in 2020. Ik ben dankbaar en blij dat we als vereniging de krachten kregen om ondanks deze beperkingen ons werk te verrichten en onze kerntaak te vervullen: een christelijk geluid te laten horen in de samenleving.

Secretaris - Marc Visser

Het is voor mij de eerste keer dat ik het jaarverslag mag verzorgen als secretaris. Er ligt een bewogen jaar achter ons met veel onzekerheid en spanning. En wat zal de toekomst ons brengen? Echter, we hebben als bestuur nog mogen vergaderen en hebben nog veel werk mogen verzetten binnen en buiten onze vereniging. Veel vergaderingen zijn voorbereid en we hebben veel goede gesprekken mogen voeren. Gelukkig mochten we nog een najaarscongres in 2020 organiseren wat, ondanks de beperkingen, een geslaagd congres was. Verder ben ik als secretaris veel achter de schermen bezig. Tussendoor heb ik geprobeerd een toevoeging te zijn binnen het bestuur en de vereniging.

2020 is een jaar geweest wat we niet snel zullen vergeten. Echter, er staat er Eén boven. Hij weet wat goed is voor ons. Laten we dan de roepstemmen van het afgelopen jaar niet naast ons neerleggen, maar roepen om vergeving!

Beleidsadviseur - Niek Bakker

Voor het jaar 2020 gold voor de beleidsadviseur een benoemingsomvang van 0,5 fte. De inzet was ook dit jaar vooral gericht op de vorming voor vrijwilligers, leden en belangstellenden. Daarnaast heeft de beleidsadviseur een adviserende en ondersteunende rol voor het landelijk SGP-bestuur.

Helaas was het tijdens het grootste deel van 2020 niet mogelijk om gastlessen te geven. Wat de fysieke gastlessen betreft bleef de teller steken op 24 gastlessen, naast de vele waardevolle bijdrages van lokale commissies op scholen in hun eigen gemeente. Na maart 2020 zijn er alleen online bijdragen geleverd, maar helaas niet klassikaal voor groepen.

De coronacrisis gaf de mogelijkheid om allerlei nieuwe kanalen aan te boren. Zo is er naar aanleiding van de studiekering over De Stad Gods van Augustinus, een podcastserie voor vrijwilligers gemaakt over de hoofdstukken die we hebben besproken. Het zijn mooie en verdiepende activiteiten, waar we ook in 2021 graag weer mee verder gaan.

In 2020 heeft de SGP-jongeren ook een aantal stagiairs begeleid. Belangrijkste was de stage van Kees-Rudolf Heetebrij, die als junior accountmanager afstudeerde aan het Hoornbeeck College met onder andere een doelgroepenonderzoek voor SGP-jongeren. Daarnaast waren er een aantal snuffelstages van een dag of van een week, om kennis te maken met het beroepenveld. Deze stages zijn ook door de beleidsadviseur begeleid en beoordeeld.

Net als in 2019 werd er ook in 2020 een Guido Academie georganiseerd, in samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut van de SGP. Hoewel het dit jaar een korter programma was en geheel online plaatsvond, kijken we toch terug op een geslaagde Academie die ook in 2021 een vervolg krijgt door de essays die de deelnemers daarover nog schrijven.

Afgelopen jaar was er een duidelijke toename van het aantal interviews met scholieren en studenten. Ook op andere manieren bleek wel dat scholieren en studenten belangstelling hadden voor de SGP, SGP-jongeren en de standpunten die we uitdragen. Hoewel dit best arbeidsintensief is, is het ook waardevol om te merken dat we op deze manier bij kunnen dragen aan de vorming van jongeren.

Het einde van het jaar stond alweer in het teken van het opstarten van de campagne, die op het moment van bespreken van dit jaarverslag alweer achter ons zal liggen. De beleidsadviseur fungeerde tevens als campagneleider voor de jongerencampagne, die speciaal gericht is op jongeren die voor de eerste of tweede keer mogen stemmen. SGP-jongeren heeft ingezet op meer aandacht voor jongeren binnen de campagne en het verkiezingsprogramma, en dat is gelukt (met onze voorzitter als kandidaat nummer 11 op de lijst).

Op het SGP-partijbureau was het afgelopen jaar een stuk stiller, maar ook dit jaar werd er nauwgezet gewerkt aan de ledenadministratie door Thirza van Ingen (als vervanger van Coralien tijdens haar zwangerschapsverlof) en Coralien Pors. Fijn om te merken dat het daar structureel in vertrouwde handen is. Ook voor de financiële administratie (door de collega's Margreet Westerhout en Simone Paul) konden we afgelopen jaar rekenen op de ondersteuning vanuit het SGP-partijbureau. Daarnaast wordt er op diverse projecten nauw samengewerkt, waarvoor een woord van dank én een welgemeend compliment aan deze collega's zeker op zijn plaats is.

InContact - Florian Pronk

Als commissie InContact zijn we vier keer per jaar ontzettend hard bezig om voor onze jonge leden een leuk magazine samen te stellen. Als redactie schrijven we stukken en houden we interviews die met het gekozen onderwerp te maken hebben.

Het jaar zijn we gestart met een magazine over 'Leven', waarin we aandacht besteedden aan het thema van de jongerendag. Daarin interviewden we onder andere Minister van Gehandicaptenzaken, Rick Brink. Vanwege de viering van 75 jaar vrijheid had het tweede nummer het thema 'Herdenking', waarin we onder andere spraken met burgemeester Wouter Kolff en een veteraan die gediend heeft in Afghanistan.

Het derde nummer droeg het thema 'Technologie', waarin we spraken met astronaut André Kuipers en Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Ingrid van Engelshoven.

De laatste editie van 2020 stond in het teken van 'Oceanië'. Hiervoor maakten we geen reis naar Australië, maar we spraken met de Australische ambassadeur Matthew Neuhaus en Minister van Defensie, Ank Bijleveld.

Naast al deze mensen staat het blad vol met inhoudelijke artikelen over wat de SGP-jongeren voor ogen heeft, maar ook informatieve en verdiepende artikelen over het thema. De commissie is tevreden over de samenwerking met het bestuur en Politiek Platform.

Klik - Arco ten Bolscher

In 2020 hebben we als KLIK-commissie weer aan 3 nummers inhoud gegeven. In deze nummers hebben we de politiek weer dichtbij jongeren gebracht met bekende series als 'Buitenlandse Bazen' (over bekende en minder bekende buitenlandse politici), 'Loodsen van het Land' (waarin veel Nederlandse kabinetten de revue passeren). Ook komt de maatschappij aan bod in de serie 'De werkweek van...'. En wordt de algemene kennis verbreedt met 'Leuk gevonden'. Daarbuiten zijn er natuurlijk veel losse artikelen geschreven.

Op de helft van 2020 is het stokje van de hoofdredacteur van Nellieke Oudijn overgedragen aan ondergetekende; een nieuw gezicht in de KLIK-commissie. Het contact met de vormgever en drukker verloopt prima. Het enige kritiekpunt op de vormgever is dat het blad wat kleurrijker en wat speelser mag en daar gaan we actief mee aan de slag om dat door te voeren. De bezetting van de KLIK-commissie is ook uitstekend: zes redacteurs onder wie het werk goed verdeeld kan worden.

Politiek Platform - Pieter Meijers en Johan de Leeuw

Uiteraard heeft de coronacrisis ook zijn weerslag gehad op het Politiek Platform van de SGP-jongeren. Maar we hebben toch heel wat werk mogen verzetten. Het virus zorgde ervoor dat het voorjaarscongres gecancelld moest worden. Maar op de digitale ledenvergadering kon Commissie DOL toch de conclusies van haar rapport over kernenergie presenteren.

Helaas moesten we de jongerendag verplaatsen en uiteindelijk cancelen. Dit weerhield de politieke commissies er niet van om zeer productief te zijn. De inactieve Commissie Onderwijs werd ondergebracht bij Commissie Binnenland. Vanuit deze basis is de Commissie Onderwijs opnieuw opgebouwd. De verwachting is dat deze commissie in 2021 weer op eigen benen zal kunnen staan. De commissieleden onderwijs hielden zich vanuit hun nieuwe werkplaats bezig met de vrijheid van onderwijs en het lerarentekort. De Commissie Binnenland zelf hield zich bezig met antisemitisme, discriminatie, privacy en dubbele nationaliteit. Commissie Internationaal hield zich bezig met een verscheidenheid aan onderwerpen. Dit waren onder meer De Nieuwe Zijderoute, separatisme en onderdrukking van de Oeigoeren in China. Commissie DOL deed naast onderzoek naar kernenergie, ook onderzoek naar Natura2000 gebieden en het stikstofbeleid. Commissie SEZ heeft zich het afgelopen jaar beziggehouden met het toeslagensysteem. Uiteraard brachten de commissies ook een grote stroom aan statements en opinieartikelen uit aan de hand van actualiteiten.

Het najaarscongres van 28 november kon gelukkig wel doorgaan, zij het in hybride vorm. Op dit congres dachten we met politicoloog André Krouwel en Tweede Kamerlid Chris Stoffer na over de kans op een vierde zetel voor de SGP. Op dit congres namen we afscheid van Geraldine Aversch als Politiek Bestuurslid. Zij is in deze functie opgevolgd door Johan de Leeuw.

In 2020 is de SGP-jongeren ook begonnen met de start van de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2021. Er is een campagneteam samengesteld rondom jongerenkandidaat Arie Rijnveld. Daarnaast leveren de commissies van het Politiek Platform inhoudelijke bijdrages aan deze campagne.

Ledenwerving - Silvan Hardeman

In juni 2020 ben ik begonnen als bestuurslid Leden & Lokaal, dit houdt onder andere in dat je voorzitter wordt van de commissie Ledenwerving. En de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat dit in deze tijd best een lastige post is. Door corona werden de beurzen steeds een aantal weken voor de start afgeblazen en konden we onze potentiële leden niet goed bereiken. Om dit op te vangen zetten we in de komende tijd in op lokale ledenwerving, denk hierbij aan gastlessen op basisscholen, en op het voortgezet onderwijs. Daarnaast gaan we ook online werven, door betaalde promoties, die door Team Communicatie zeer gericht kunnen worden ingezet. We hopen als commissie dat in 2021 er wel weer landelijke beurzen gehouden worden, om zo toch weer op de 'oude' manier leden te kunnen werven! Gelukkig hebben we veel vrijwilligers die weer staan te popelen om het prachtige verhaal van SGP-jongeren te verspreiden en mensen bij onze mooie organisatie te betrekken!

Relaties - Gert-Jan Verweij

In 2020 hebben we weer sponsors gezocht voor de verschillende InContact's. Door corona twijfelden sponsors om te sponsoren. Gelukkig viel het voor veel sectoren uiteindelijk mee, waardoor we in het 3^e en 4^e kwartaal mooie resultaten konden laten zien. Uiteindelijk zijn we net iets onder het streefbedrag uitgekomen.

Organisatie - Gert-Jan Verweij

Voor deze commissie was het een jaar van schakelen. In het begin van het jaar konden we gelukkig nog een normale nieuwjaarsbijeenkomst organiseren. Vervolgens richtten we onze peilen op de jongerendag. Helaas moest deze kort voor tijd afgeblazen worden.

Er volgden daarna een aantal stille maanden, waarin iedereen keek wat er wel en niet mogelijk was. Tijdens deze maanden hebben we het voorjaarscongres uitgezonden via de livestream. Uiteindelijk konden we in het najaar toch nog een mooi SGPJ-café organiseren met Tijs van den Brink. Afsluitend hielden we dit jaar een najaarscongres waar gelukkig een deel van de leden fysiek aanwezig kon zijn.

Lokale commissies

Er zijn ruim 25 lokale commissies. Er is door deze commissies veel werk verzet. Ondanks de lastige tijd in het afgelopen jaar zijn er diverse mooie acties georganiseerd.

HR - Nadine Hoogstraten en Christiaan Blok

Nadat HR in 2019 weer tot leven is gekomen, hebben we in 2020 een mooie plaats in de organisatie mogen vertegenwoordigen. Vrijwilligers wisten ons goed te vinden en kwamen met allerlei vragen naar ons toe. Onder andere op deze manier hielden wij ons bezig met een stukje organisatieontwikkeling. Ook liep het proces van werving en selectie gesmeerd en vacatures wisselden elkaar op een gezond tempo af. Mooi om te zien is dat steeds meer 'nieuwe' jongeren ons weten te vinden wat betreft het actief worden bij de SGP-jongeren. Dit zorgt ervoor dat we elke maand een aantal nieuwe vrijwilligers hebben mogen verwelkomen! Afgelopen jaar hebben we veel aandacht gehad voor het ontwikkelen van het proces omtrent de vacatures en ook voor de onboarding van nieuwe vrijwilligers.

In 2020 is ons HR-team veranderd. We hebben afscheid genomen van drie teamleden. Nadine Hoogstraten is actief gebleven en daarnaast zijn Peter de Leeuw (vicevoorzitter) en Christiaan Blok nieuw toegevoegd aan het team. Met een team van drie mensen houden we de lijntjes kort en leveren we allen een mooie bijdrage!

Adviescommissie - Arthur Polder

In 2020 was de commissie betrokken bij alle sollicitatieprocedures voor bestuursfuncties. Het ging hierbij om de functies van Secretaris, Vicevoorzitter, Bestuurslid Politiek, Bestuurslid Leden & Lokaal en Bestuurslid Organisatie & Relaties. Daarnaast heeft de adviescommissie op verschillende momenten gevraagd en ongevraagd advies gegeven.

4. SGP-fractie Tweede Kamer der Staten-Generaal

Inleiding

Naar gewoonte zal in het jaarverslag van de partij ook verslag gedaan worden van de werkzaamheden in het parlement, de Eerste en de Tweede Kamer.

Het jaar 2020 begon rustig, niet wetend dat we vanaf maart geconfronteerd zouden worden met het zeer besmettelijke, en in sommige gevallen dodelijke coronavirus, covid-19. Tijdens het eerste coronadebat, 5 maart 2020, hebben we gewezen op onze afhankelijkheid: “Met al ons kennen en kunnen blijven we broze, kwetsbare, afhankelijke mensen. Dat stemt ons ook bescheiden, of - om het in Bijbeltaal te zeggen - ootmoedig.”

Verder stond het jaar in het teken van de voorbereidingen voor de verkiezingen van 17 maart 2021; het verkiezingsprogramma en planning van de campagne.

Kamerleden en medewerkers

De samenstelling van het team is in 2020 enigszins gewijzigd.

We hebben afscheid genomen van Willem de Wildt, die na een dienstverband van ruim 18 jaar per oktober benoemd werd bij bureau Wetgeving van de Tweede Kamer.

Vanwege uitbreiding van het fractiebudget, was het mogelijk het team van beleidsmedewerkers uit te breiden. We slaagden erin twee medewerkers te benoemen: Arnold van Huizen uit Barendrecht en Esther Stigter uit Jaarsveld.

Ook werd de PR-afdeling uitgebreid met een medewerker sociale media, door de benoeming van Daniëlle de Groot uit Genemuiden.

Het team is per die datum als volgt samengesteld:

Kamerleden

- Kees van der Staaij, lid van de Tweede Kamer sinds 19 mei 1998, fractievoorzitter per 17 juni 2010, voorzitter van de Stichting Fractiebijstand SGP
Portefeuilles: Algemene Zaken, Buitenlandse Zaken, Justitie en Veiligheid, Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- Roelof Bisschop, lid van de Tweede Kamer sinds 20 september 2012, secretaris van de Stichting Fractiebijstand SGP
Portefeuilles: Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Europese Zaken, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Landbouw, Natuur en Visserij, Politie, Vreemdelingenzaken en Migratie
- Chris Stoffer, lid van de Tweede Kamer sinds 12 april 2018, penningmeester van de Stichting Fractiebijstand SGP
Portefeuilles: Financiën, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Defensie, Infrastructuur en Waterstaat, Economische Zaken en Klimaat, Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Medewerkers

PR

1. Cornel van Beek, in dienst sinds 1 april 2017 (persvoorlichter)
2. Menno de Bruyne, in dienst sinds 1 juni 1984 (persvoorlichter), medewerker Algemene Zaken en Koninklijk Huis
3. Daniëlle de Groot, in dienst per 1 augustus 2020 (sociale media)

Beleidsmedewerkers

1. Ardjan Boersma, in dienst sinds 1 januari 2019
Portefeuilles: Volksgezondheid, Welzijn en Sport, medische ethiek
2. Sander Bossenbroek, in dienst sinds 1 april 2019
Portefeuilles: Financiën, AOW en Pensioenen, Wonen en Rijksdienst
3. Arnold van Huizen, in dienst sinds 1 oktober 2020
Portefeuilles: Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Vreemdelingenzaken en Migratie
4. Henri Kroneman, in dienst sinds 1 november 2015
Portefeuilles: Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Defensie, Europese Zaken
5. Gijsbert Leertouwer, in dienst sinds 1 september 2007
Portefeuilles: Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Jeugd en Gezin
6. Hans Maljaars, in dienst sinds 1 september 2007

Portefeuilles: Economische Zaken en Klimaat, Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Infrastructuur en Waterstaat, Omgevingswet

7. Esther Stigter, in dienst sinds 1 oktober 2020

Portefeuilles: Justitie en Veiligheid

Secretariaat

1. Janie de Jong, in dienst sinds 1 september 1998

2. Jenny Romijn-van Wingerden, in dienst sinds 1 september 2018

Stagiair

Wenneke de Ruijter heeft tot de zomer van 2020 hand- en spandiensten verleend bij de voorbereidingen van ons verkiezingsprogramma, onder andere door het organiseren van expertmeetings.

Samenwerking parlement en partij

Kamerleden en medewerkers hebben zitting in een bestuur of zijn op andere wijze betrokken bij diverse activiteiten in partijverband, namelijk:

- Adviseur hoofdbestuur SGP: Kees van der Staaij
- Guido de Brès-Stichting: Roelof Bisschop
- Ondernemersplatform SGP: Chris Stoffer
- Strategiecommissie SGP: Kees van der Staaij en Cornel van Beek
- Redactie Zicht: Henri Krooneman
- Werkgroep SGP-Internationaal: Henri Krooneman
- Verkiezingsprogrammacommissie: Kamerleden, Menno de Bruyne
- Campagneteam: Cornel van Beek
- Groenkring (voorzitter): Gijsbert Leertouwer

ISB

In samenwerking met alle geledingen heeft de partij een Integraal Strategisch Beleidsplan (ISB) SGP opgesteld voor de periode 2018-2021, getiteld 'Samen Sterker'. In dat plan ligt voor genoemde periode vast wat we willen doen om de boodschap van de SGP zo krachtig mogelijk door te laten klinken in de samenleving. In het verslagjaar is de voortgang van de acties bewaakt door de strategiecommissie waar de fractie onderdeel van uitmaakt.

Open Dag in de Tweede Kamer

Samen met de partij is in januari een Nieuwjaars ontmoeting in de Tweede Kamer georganiseerd. Een dag van ontmoeting en gesprek met de Kamerleden en alle geledingen van de partij. Daarnaast was er ook nog de gelegenheid om de tentoonstelling ter gelegenheid van 400 jaar Statenvertaling te bezichtigen, die tot stand is gekomen onder leiding van Roelof Bisschop. Daarna ontving de fractie, door de beperkingen die werden opgelegd om de verspreiding van het coronavirus te voorkomen, geen schoolklassen of andere groepen bezoekers.

Activiteiten in het parlement

Algemeen

Zoals in de inleiding al vermeld, is veel aandacht uitgegaan naar alles wat samenhangt met corona: alle maatregelen ter bestrijding van het virus, noodpakket banen en economie, corona en onderwijs.

In de periode maart-mei werd vrijwel alleen over deze onderwerpen (plenair) vergaderd.

Prinsjesdag en Algemene Politieke Beschouwingen

Het parlementaire jaar wordt geopend op Prinsjesdag, dan worden de plannen uiteengezet in de Troonrede. Dit jaar vond dit in verband met corona niet plaats in de Ridderzaal maar in de Grote Kerk van Den Haag. De week volgend op Prinsjesdag worden de algemene politieke beschouwingen gehouden. Het beeld dat in de bijdrage van de SGP deze keer centraal stond was dat van de ijsvogel, zoals deze onder andere te vinden is op de sokkel van het beeld van Willem van Oranje op het Plein voor de Tweede Kamer. Deze afbeelding heeft een omschrift. Daar staat een Latijnse spreuk: saevis tranquillus in undis, wat wil zeggen: kalm te midden van grimmige golven.

Ook voor deze tijd van corona een gepast motto: rustig te midden van de woelige baren: voortvarend, vastberaden, maar ook behoedzaam een vaste koers volgen. Dat is wat van het kabinet, van de overheid verwacht mag worden. Rustig en kalmte bewaren, maar tegelijk alert en waakzaam zijn.

Hierna volgt per departement een selectie van enkele onderwerpen waar we aandacht voor hebben gevraagd in het afgelopen jaar, te beginnen met het onderwerp dat het meest op de agenda prijkte: corona.

Gezondheidszorg

2020 zal de geschiedenis in gaan als het jaar waarin het coronavirus de wereld in de greep kreeg. Dat gold ook voor het werk in de Tweede Kamer. Sinds 5 maart 2020 zijn er al meer dan 25 plenaire debatten gevoerd over de ontwikkelingen rondom het coronavirus! Daarnaast zijn er ook nog diverse wetsvoorstellen behandeld die betrekking hadden op de bestrijding van het coronavirus (zoals de wet voor de corona-app en de 'coronaspoedwet'). De inbreng van de SGP-fractie spitste zich in de loop van het jaar vooral toe op de proportionaliteit van de coronamaatregelen. Al in een vroeg stadium vroeg Kees van der Staaij aandacht voor de grondwettelijke aspecten van de maatregelen. Zijn motie (samen met D66) leidde tot een advies van de Raad van State hierover. Een belangrijk punt voor de SGP was en is de grondwettelijke positie van kerken. In diverse debatten heeft Kees van der Staaij hierover de degenen gekruist met minister Grapperhaus van Eredienst. Verder werd in oktober 2020 een motie van Kees van der Staaij aangenomen om de maatschappelijke en economische effecten méér te betrekken bij het besluitvormingsproces. Andere zaken waar de SGP zich sterk voor maakte: het opschalen van de zorg (in en buiten het ziekenhuis), betere arbeidsvoorwaarden voor zorgwerkers (hoger salaris), meer maatwerk voor ondernemers en horeca, gewetensvrijheid bij vaccinatie (geen drang of dwang).

Werkbezoek aan Cedrah op anderhalve meter afstand.

Werkbezoek aan de IC-afdeling van het Amphia ziekenhuis in Breda.

Medische ethiek

Naast de vele debatten over het coronavirus besprak de Tweede Kamer ook andere belangrijke vraagstukken in de gezondheidszorg. De debatten over medische ethiek springen eruit. Deze debatten worden altijd op het scherpst van de snede gevoerd. Er is duidelijk sprake van een scheiding der geesten. Begin 2020 was er een debat over verruiming van de Embryowet. Dit wetsvoorstel kon helaas op brede steun in de Tweede Kamer rekenen. Alleen de SGP stemde hiertegen. Op initiatief van de SGP kwam er vlak voor de zomer een debat over verlenging van subsidieregeling voor abortusklinieken. De oproep van Kees van der Staaij om de subsidieregeling niet te verlengen werd slechts gesteund door de ChristenUnie. Een beladen debat in oktober ging over de evaluatie van de abortuswet, 'kindereuthanasie' en 'voltooid leven'. Kees van der Staaij mocht hier met vrijmoedigheid opkomen voor de bescherming van kwetsbaar leven!

Justitie en Veiligheid

De SGP draagt de Joodse gemeenschap een warm hart toe. Antisemitisme is onverkropbaar. Het is goed dat de nationaal coördinator Antisemitisme is benoemd na aangenomen moties van de SGP. De SGP heeft in het bijzonder gepleit voor meer wijkagenten. Deze norm is behaald, maar moet nu in praktijk nog uitvoering krijgen door wijkagenten ook echt hun wijktaken te laten uitvoeren. Preventie is beter dan repressie.

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De Tweede Kamer heeft (in eerste lezing) twee regeringsvoorstellen behandeld om de Grondwet te wijzigen. Het eerste voorstel betreft de procedure om de Grondwet te wijzigen. De regering vindt dat het voorstel in de tweede lezing niet meer met twee derden in zowel de Tweede als de Eerste Kamer afzonderlijk moet worden aangenomen, maar dat voor dit voorstel twee derden van de Verenigde Vergadering nodig is. De SGP is niet enthousiast over deze verzwakking van de procedure en ziet de urgentie niet echt. Het tweede voorstel is om de zittingsduur van de Eerste Kamer te verlengen van vier naar zes jaar en om de leden van de Eerste Kamer niet meer in een keer tegelijk te verkiezen, maar telkens voor de helft. De SGP steunt de gedachte van een langere zittingsduur voor de Eerste Kamer, omdat dat ervaring

en stabiliteit kan bevorderen. Het verkiezen van de Eerste Kamer in delen steunt de SGP niet, mede omdat het leidt tot een verdubbeling van de kiesdrempel. Het amendement van Roelof Bisschop om het wetsvoorstel te beperken tot de zittingsduur van de Eerste Kamer is helaas verworpen. Ook heeft Roelof Bisschop aandacht gevraagd voor het dreigende huisartsentekort op Sint-Maarten.

Onderwijs, cultuur en wetenschap

De Tweede Kamer heeft op de valreep nog het wetsvoorstel van minister Slob behandeld om de wettelijke eisen over het burgerschapsonderwijs aan te scherpen. De SGP kon geen steun verlenen aan dit voorstel. Het wetsvoorstel verankert onder meer een aantal basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Die waarden hebben christelijke wortels en je kunt ze ten minste ook op een christelijke manier interpreteren, maar juist in de afgelopen jaren hebben we gezien dat de inspectie scholen op een erg seculiere manier beoordeelt. Bovendien heeft de minister in de behandeling van het wetsvoorstel geschreven dat scholen bepaalde opvattingen over homoseksualiteit niet meer mogen uitdragen. Het baart de SGP zorgen dat nu zelfs de grondwettelijk beschermde vrijheid van richting van het onderwijs wordt aangetast.

De SGP heeft bij de begroting een amendement ingediend om de aanvullende studiebeurs voor middeninkomens uit te breiden. Dat amendement is door de coalitie verworpen. We hopen dat bij de formatie ruimte ontstaat om deze meest kwetsbare groep te helpen.

Buitenlandse Zaken, Ontwikkelingssamenwerking en Defensie

In het licht van de wereldwijde Covid-pandemie steunde een Kamermeerderheid een SGP-motie om hulp aan ontwikkelingslanden te handhaven en extra geld uit te trekken voor voedselzekerheid en gezondheidszorg. Ook verzocht de SGP in VN-verband meer oog te tonen voor geloofsvolgers die vaak extra lijden onder de crisis. Inzake Israël diende de SGP-moties in over modernisering van het EU-Israël Associatieakkoord en over het beter informeren van de Tweede Kamer over Nederlandse steun aan resoluties. Andere aangenomen moties betroffen het wettelijk vastleggen van de NAVO-norm, investeren in digitale veiligheid, voortvarendheid inzake de vervanging van onderzeeboten en de 'tank van de toekomst', betere naleving van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid door de EU, reductie van de afhankelijkheid van Russisch gas en extra (nood)hulp voor Ethiopië.

Economische Zaken en Klimaat

Ook in 2020 vroeg het klimaat- en energiebeleid regelmatig onze aandacht. In debatten heeft het Kamerlid Chris Stoffer concrete voorstellen gedaan voor meer energiebesparing bij kantoorpanden, zorgcentra en schoolgebouwen en voor subsidiëring van grootschalige zonnedakenprojecten. Anderzijds heeft hij de vinger gelegd bij de haalbaarheid en betaalbaarheid van ambitieuze nationale en Europese klimaatdoelen. De fractie heeft tegen een wet gestemd waarmee de regering, ondanks de Europese plannen voor verhoging van de CO₂-prijs in het emissiehandelssysteem en de negatieve gevolgen voor afvalenergiecentrales, een nationale CO₂-heffing voor de industrie wilde invoeren. Verder heeft de SGP zich ingezet voor aanpak van de regeldruk. De fractie kreeg een motie aangenomen die voor de korte termijn vraagt om een nullijn en voor de langere termijn om een concrete reductiedoelstelling. Ook zette Chris Stoffer zich in voor sectoren en ondernemers die in het coronasteunpakket onterecht buiten de boot vielen.

Landbouw, Natuur en Visserij

Veel aandacht ging dit jaar uit naar het stikstofbeleid. Kamerlid Roelof Bisschop heeft zich verzet tegen de zogenaamde voermaatregel, die uiteindelijk ook van tafel is gegaan. Aan het eind van het jaar heeft de SGP samen met de coalitiepartijen SP en 50+ onderhandeld over de stikstofwet. In de wetenschap dat de SGP niet nodig was voor een meerderheid, heeft de SGP in ruil voor steun aan de stikstofwet bedongen dat er een juridische borging van een oplossing voor de zogenaamde PAS-knelgevallen in de wet zou komen en dat er werk gemaakt zou worden van een landbouwakkoord. Uiteindelijk heeft de fractie wel tegen een amendement gestemd waarmee een in de ogen van de fractie onhaalbaar doel voor 2035 in de wet werd vastgelegd.

Roelof Bisschop heeft verder moties ingediend en aangenomen gekregen over ruimte voor de zegenvisserij op het IJsselmeer, een certificeringsvrijstelling voor verkooppunten met beperkte omzet van bio-producten en meer maatwerk bij mestboetes.

Infrastructuur en Waterstaat

Als vanouds heeft de SGP zich ingezet voor verbetering van de verkeersveiligheid, onder meer met een pleidooi voor rijbaanscheiding op enkelbaans autowegen. Dankzij een amendement van de SGP is de aandacht voor verkeersveiligheid bij het nieuwe Mobiliteitsfonds beter verankerd. Bij debatten over het MIRT-programma heeft Chris Stoffer gepleit voor verbreding van de N35, voor een nieuw station bij Barneveld-Noord en voor het voorkomen van te lage bruggen in de Merwede voor de binnenvaart. De SGP heeft zich verzet tegen de invoering van een kentekenplicht voor langzaam rijdende tractoren. Bij het debat over de nieuwe vliegbelasting heeft Chris Stoffer gepleit voor verdubbeling van de tarieven.

Financiën

Op het terrein van Financiën stonden in 2020 de steunmaatregelen voor ondernemers centraal. Er zijn een groot aantal debatten gehouden over deze maatregelen die ondernemers ondersteunen tijdens de coronacrisis. De SGP heeft zich sterk ingezet voor meer maatwerk, waardoor er bijvoorbeeld (extra) ondersteuning kwam voor campingwinkels en de touringcarbranche. Daarnaast hebben we ons ingezet voor onder andere knelgevallen en startende ondernemers.

In 2020 heeft de SGP zich ook weer stevig ingezet voor gezinnen en het midden- en kleinbedrijf (MKB). Dat resulteerde onder andere in een onderzoek naar de draagkracht van eenverdieners en een meer gunstige investeringsregeling voor het MKB.

Sociale zaken en werkgelegenheid

Banen stonden op de tocht en bedrijven gingen (bijna) kopje onder in het voorbije crisisjaar. Door de coronacrisis is op wel heel bijzondere wijze gebleken dat de overheid bereid is in noodsituaties bestaanszekerheid te waarborgen en massaontslagen te voorkomen. Als SGP hebben we daar steeds bij het kabinet op aangedrongen. Net als het gewenste maatwerk bij de uitwerking van de crisispakketten, denk aan NOW, TONK en TVL. Daarnaast nam de Kamer de motie-Stoffer aan die de overheid aanspoort veel actiever aan de slag te gaan met de banenafpraak om 25.000 mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen bij overheidsorganisaties, middels een overheidspool voor deze mensen. Ook verzette de SGP zich tegen de plannen van de Europese Commissie om te komen tot een raamwerk voor Europees minimumloon. Dat kunnen de lidstaten prima zelf regelen!

Asiel en migratie

De situatie van de vluchtelingen in de Griekse vluchtelingenkampen verslechterde in 2020 bijna met de dag. Na een grote brand in een vluchtelingenkamp op Lesbos in september 2020 deed de SGP het voorstel met een civiel-militaire noodoperatie onder leiding van Frontex orde op zaken te stellen op de Griekse eilanden. Roelof Bisschop zette in een opinieartikel in het RD uiteen wat de bedoeling daarvan is: Europa en Nederland de nood te laten lenigen, de mensen zo snel mogelijk naar het Griekse vasteland te verplaatsen, daar versneld de asielprocedures af te handelen en de mensen die hier mogen blijven te herplaatsen en de afgewezenen uit te zetten. Helaas haalde het voorstel, na herhaalde pogingen, geen meerderheid.

Initiatiefwetsvoorstellen

De Kamer heeft als medewetgever de mogelijkheid om zelf ook wetsvoorstellen in te dienen.

Het gaat om de volgende voorstellen:

1. Initiatiefvoorstel Van der Staaij ter afschaffing van de voorwaardelijke invrijheidstelling en aanpassing van de voorwaardelijke veroordeling (34975).

Met dit voorstel wordt beoogd de automatische strafkorting van een derde deel van de gevangenisstraffen af te schaffen. De regering heeft zelf ook een wetsvoorstel ingediend. Dit voorstel is een goede eerste stap, maar vervolgstappen zijn gewenst. Besloten is om in afwachting van het verloop van de parlementaire behandeling van het regeringsvoorstel dit initiatiefvoorstel voorlopig aan te houden. Het voorstel van de regering werd medio 2020 aanvaard door de Eerste Kamer.

2. Initiatiefvoorstel Van der Staaij Keuzehulp onbedoeld zwangere vrouwen (35338).

In dit voorstel wordt geregeld dat ongewenst zwangere vrouwen al vanaf het eerste contact met de arts, zowel schriftelijk als mondeling moeten worden geïnformeerd over de alternatieven voor een abortus.

Het voorstel is voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

3. Initiatiefvoorstel Ellemeet (GroenLinks) en Van der Staaij. Wijziging van de Aanbestedingswet 2012 in verband met het schrappen van de verplichte aanbesteding binnen het sociaal domein (35105). Het voorstel voorziet in een wijziging van de Aanbestedingswet 2012 waardoor gemeenten niet meer verplicht zijn aan te besteden in het sociale domein.

4. Initiatiefvoorstel Bisschop en Kwint (SP) (35145) in verband met het afschaffen van het lerarenregister. De inhoudelijke voorbereiding is in 2019 afgerond. De eerste termijn van de Kamer heeft in januari 2020 plaatsgevonden.

5. Initiatiefwetsvoorstel Kuiken, Van Toorenburg, Van Wijngaarden, Van der Graaf en Van der Staaij Wet bestuurlijk verbod ondermijnende organisaties (35079) is in 2020 aanvaard in de Tweede Kamer. Dit voorstel moet het makkelijker maken om bijvoorbeeld criminele motorbendes te verbieden.

Commissies en werkgroepen

In de Tweede Kamer zijn een aantal vaste commissies, gerelateerd aan de departementen. Daarnaast zijn er werkgroepen met een bijzondere opdracht. Eén zo'n werkgroep is die ten behoeve van 'Herziening reglement van Orde'. Deze commissie staat onder leiding van Kees van der Staaij, en is op 3 april 2018 van start gegaan en op 30 oktober 2019 is het eindrapport overhandigd aan Kamervoorzitter Khadija Arib. De behandeling van deze algehele herziening van het Reglement van Orde heeft begin 2021 plaatsgevonden.

Chris Stoffer maakte deel uit van de Parlementaire Ondervragingscommissie Ongewenste Beïnvloeding (POCOB). Deze commissie gaat over de ongewenste financiering van moskeeën uit het buitenland. Aan deze commissie ligt een motie ten grondslag van de SGP en SP, ingediend bij het debat over Grondrechten in een pluriforme samenleving, waarin het presidium van de Tweede Kamer verzocht wordt een voorstel voor te bereiden voor een parlementaire ondervraging.

Het eindverslag van de POCOB werd 25 juni 2020 aangeboden aan de voorzitter, en is begin 2021 besproken met de regering.

Vragen: mondeling en schriftelijk

Tot de controle-instrumenten van de Kamer behoort ook het stellen van mondelinge en schriftelijke vragen. Op die manier kun je als fractie over een specifiek actueel onderwerp feitelijke informatie boven tafel krijgen. Een aantal onderwerpen passeren in dit verslag de revue.

Mondelinge vragen

Iedere fractie krijgt de gelegenheid om onderwerpen aan te melden voor het mondelinge vragenuur op dinsdagmiddag. Voor elk vragenuur worden maximaal slechts vijf vragen gehonoreerd. Driemaal werd een vraag aan de SGP toegekend, te weten:

- 1 februari over het toch niet verhuizen van de marinierskazerne naar Vlissingen
- 2 juni over het bericht dat het kabinet de investeringen voor Defensie voor zich uitschuift
- 24 november over verruiming mogelijkheden euthanasie bij dementerenden

Schriftelijke vragen

In totaal werden 45 schriftelijke vragenseries gesteld over tal van kwesties, zoals:

- Het bericht dat de crisisopvang jeugdpsychiatrie overbelast is
- Het bericht dat de Europese Commissie een Europees minimumloon wil
- Turkse paspoorten voor Hamas-terroristen
- Foltering en honger in vrouwenkampen in Noord-Korea na gedwongen terugkeer vanuit China
- De moorden op Nigeriaanse christenen door Fulani militanten en Boko Haram
- Beperkingen begrafenissen en kerkdiensten in het licht van de Grondwettelijke vrijheden
- De gevolgen van de coronamaatregelen voor relatie- en opvoedingsondersteuning
- De vernieling van graven van christenen in Turkije
- De ondersteuning van mkb-bedrijven tijdens de Corona-crisis
- De campagne van Second Love waarin wordt opgeroepen tot vreemdgaan
- Het artikel 'Een schriftelijke wilsverklaring is nog geen euthanasieverzoek'
- Het bericht dat de VN een zwarte lijst gepubliceerd heeft van bedrijven die zakendoen in Israëlische nederzettingen
- De spaarrente van 0%
- Ongunstige fiscale regels voor de landbouw
- EU-uitbreiding en een Europees minimumloon

Vanwege corona was het vanaf maart vrijwel niet meer mogelijk om externe activiteiten te beleggen.

Wel hebben we in juni een gastspreker gehad voor onze Groenkring, prof. dr. P.P.J. (Paul) van Geest. Hij sprak over: Een stad op een berg. Christelijke politiek in een plat land.

De jaarlijkse fractiedagen aan het begin van het parlementaire jaar hadden dit jaar als thema '75 jaar vrijheid'. We verkenden met een gids per fiets de Airborne Regio.

De lezing over 'De kerk in coronatijd' werd verzorgd door ds. W. Dekker.

Tot slot

We kijken terug op een bijzonder jaar, al was het maar vanwege de coronapandemie. We zijn weer eens op een indringende manier met de neus op het feit gedrukt dat de mens wikt, maar God beschikt. Van alle plannen en prognoses bleef niets over door een minuscuul en dodelijk virus dat zich razendsnel verspreidde en het maatschappelijk en gezinsleven ontworptte in heel de wereld.

Als partij werden we er heel indringend mee geconfronteerd door de ziekte en het overlijden van Koos van den Berg, alom gewaardeerd lid van de Tweede Kamer, Kamerlid van 1986 tot 2002. Omdat het vanwege corona niet mogelijk was om bij de begrafenis aanwezig te zijn, is er voor de SGP'ers die (nauw) met hem hebben samengewerkt nadien een speciale bijeenkomst belegd met de familie. Op de rouwkaart van de familie stond deze tekst: "Want ik weet, mijn Verlosser leeft." Wie in die wetenschap mag heengaan, is een gezegend mens.

5. SGP-fractie Eerste Kamer der Staten-Generaal

Veerkracht en leven

Opmerkelijk! Ergens in maart van het jaar 2020 belde de voorzitter van de Eerste Kamer met alle fractievoorzitters. Hij wilde met iedereen overleggen over de eerste coronamaatregelen die de Eerste Kamer zou moeten treffen. Aan het einde van het gesprek vroeg senator Schalk hem of hij iets voor hem kon doen. Het antwoord van de voorzitter was kort: 'Bidden'.

Het jaar 2020 zal in onze geheugens gegrift staan als het coronajaar. Het hele leven veranderde, ook in de Eerste Kamer. Zelfs oeroude gewoonten vielen weg, zoals het handen geven aan het begin van elke plenaire vergadering. En de anderhalvemetersamenleving zorgde ervoor dat de senaat niet meer met 75 personen in de prachtige oude zaal terecht kon. We weken uit naar de Ridderzaal. Daar vinden de plenaire vergaderingen plaats. Want het parlementaire werk moet zijn voortgang hebben. En ook dat gebeurde. De senatoren van de SGP, Peter Schalk en Diederik van Dijk, hebben ernaar gezocht om ook in dit bijzondere jaar een Bijbels genormeerde, constructieve stem te laten klinken.

Schalk

Het begin van het jaar 2020 stond in het teken van debatten over het rapport van de Staatscommissie Parlementair stelsel onder de titel "Lage drempels, hoge dijken". Het was een rapport met 83 aanbevelingen voor het parlement en voor de democratische rechtsstaat. Opmerkelijk was de duiding die de Staatscommissie gaf met een opsomming van trends en ontwikkelingen: bevolkingsgroei, toegenomen welvaart, grotere etnische heterogeniteit, massale toetreding van vrouwen op de arbeidsmarkt, verminderde betekenis van ideologische verschillen en religie, afscheid van de verzuilde samenleving, toenemende betekenis van identiteit, internationalisering en digitalisering.

Door een motie van Schalk werd voorkomen dat er zomaar een aanpassing zou komen van de verkiezing van de Eerste Kamer. Dat zou voor een kleine partij als de SGP nadelig kunnen zijn. Een jaar later lag er alsnog een wetsvoorstel, dat controversieel werd verklaard toen het kabinet demissionair werd.

Natuurlijk werden vele wetten behandeld in het kader van de coronapandemie en de bestrijding van de gevolgen van de coronacrisis. De SGP steunde die eerste voorstellen van de regering, de financiële ondersteuning van bedrijven, zorg voor baanbehoud, en maatregelen om zzp'ers te helpen om deze moeilijke periode te overbruggen. Deze steun voor het noodpakket gaven wij, met de oproep om het niet alleen van geld en maatregelen te verwachten, maar om in gehoorzaamheid aan Gods Woord en Zijn goede geboden onze hoop te stellen op God, Die alle dingen regeert en bestuurt.

De coronacrisis had ook gevolgen voor de kansen van mensen met een arbeidsbeperking. Vandaar dat Schalk een motie indiende met het verzoek dat de regering in de spoedwetgeving tijdelijke maatregelen zou treffen waardoor de garantietermijn voor Wajongers ten tijde van de fase waarin de coronacrisis voor deze doelgroep doorwerkt op economie en arbeidsmarkt tijdelijk wordt verlengd tot 2 jaar. Deze motie ontving brede steun.

Oog voor de positie van de zwakkeren is van belang. Zo heeft Schalk gepleit voor bescherming van het vermogen van mensen die zorgdragen voor bloedverwanten die van een bijstandsuitkering leven. Dat kan immers een morele plicht zijn, die niet bestraft moet worden door de bijstandsuitkering te korten omdat de bloedverwant genoeg vermogen heeft.

Opmerkelijk was een debat over de wet 'Meer ruimte voor nieuwe scholen'. Dat betekent dat artikel 23 van de Grondwet een ruimere interpretatie krijgt dan vele jaren het geval was. In feite gaat het om een interpretatie die beter aansluit bij wat oorspronkelijk bedoeld was. De grote vraag is natuurlijk wat de reden daarvan is. Te vrezen valt dat onder andere de toenemende secularisatie hieraan ten grondslag ligt. Blijkbaar is er wel behoefte aan nieuwe scholen, maar niet meer onder de bekende vlag van religie of levensbeschouwing.

Het najaar van 2020 werd getekend door diverse grote debatten. Uiteraard de Algemene Politieke Beschouwingen in vervolg op Prinsjesdag. Senator Schalk wees op de onrust in de samenleving. Hij hekelde het feit dat allerlei ruige demonstraties voortgang hebben, maar als mensen gewoon vlak bij een plaats waar ongeboren menselijk leven wordt vernietigd, bijvoorbeeld bij een abortuskliniek, een vreedzame demonstratie houden, dat wordt verboden.

Bij de Algemeen Europese Beschouwingen sprak Schalk over de verhouding met Israël. Hij diende een motie in die de regering verzocht zoveel mogelijk tegen VN-resoluties te stemmen waarin naar de Tempelberg verwezen wordt met alleen de Arabische naam "Al-Haram al Sharif", en andere EU-landen te stimuleren hetzelfde te doen. Deze motie werd aanvaard.

De Algemene Financiële Beschouwingen en het debat over het Belastingplan werd gebruikt om opnieuw aandacht te vragen voor de positie van eenverdieners. De kloof tussen een- en tweeverdieners wordt weer groter. Dat kan betekenen dat eenverdieners tot bijna zeven keer meer belasting gaan betalen dan tweeverdieners. De SGP vindt dat oneerlijk. Reden om in de Eerste Kamer een duidelijk signaal af te geven door tégen het Belastingplan te stemmen.

Van Dijk

Een majeure operatie betreft de invoering van de Omgevingswet. Meerdere Kamerdebatten zijn hieraan gewijd. Van Dijk plaatste in zijn bijdragen kritische noten bij kaderwetten, zoals de Omgevingswet. Tegenover bestuurlijke bewegingsruimte staat minder rechtszekerheid voor burgers. Hij waarschuwde voor het doorschuiven van wetgevende macht van het parlement naar de regering. Om die reden drong Van Dijk er sterk op aan om alsnog belangrijke normen in de Omgevingswet zelf op te nemen.

Een bijzonder debat betrof de voorgenomen plaatsing van een SMART-L-radar van Defensie in het pittoreske Betuwse dorp Herwijnen. Dit deed lokaal en regionaal nogal wat stof opwaaien, mede vanwege gezondheidsrisico's. Dat Defensie aanvankelijk de behoefte van de inwoners aan transparante informatie niet scherp op de radar had, heeft het proces bepaald niet vooruitgeholpen. De SGP was er niet van overtuigd dat alternatieve locaties alle aandacht hadden gekregen. Om die reden verzette Van Dijk zich tegen het toepassen van de dwingende rijkscoördinatierегeling.

Tijdens het beleidsdebat over de rechtsstaat vroeg Van Dijk aandacht voor de morele voorwaarden voor onze democratische rechtsstaat. Wat schraagt die democratische rechtsstaat? Wat geeft haar inhoud? Welke mensen, met welke waarden en normen, geven die rechtsstaat vorm? Door welk moreel kompas laat onze rechtsstaat zich leiden? Van Dijk hing zijn betoog op aan een maidenspeech in het Britse Lagerhuis. Danny Kruger, een nieuw parlementslid in dit Lagerhuis, bepleitte een herwaardering van het christendom. Hij betreurde het dat Groot-Brittannië is weggedreven van zijn christelijke wortels. Volgens de politicus kunnen veel hedendaagse problemen worden opgelost door terug te grijpen op het christelijke verleden van het land. "Zelfs voor degenen die niet in God geloofden, was er een gevoel dat ons land geworteld is in het christendom, dat onze vrijheden voortkomen uit het christelijke gedachtegoed van de volstrekte menselijke waardigheid." Kruger sloot af met: "Laten we deze cultuur niet terloops weggooien."

Van Dijk beschreef in zijn bijdrage wat er gebeurt als we het geloof in een voorgegeven morele orde die ons leven heilzaam begrenst, inwisselen voor een moreel en cultureel relativisme. Ook de WRR heeft daar eerder op gewezen: "Bij de rechtsstaat hoort een ethos, een ethos van vanzelfsprekende gedragingen en verwachtingen. Het onderhoud van de waarden van de rechtsstaat lijkt op het onderhouden van een vriendschap." Van Dijk vroeg het kabinet wat zij doet aan het onderhouden van deze ethos, nu het christelijk geloof is verdampt uit de sfeer van opvoeding, onderwijs en cultuur. Welke techniek heeft een seculier bestel om morele waarden en gedragsregels over te dragen, zodat onze beschaving overeind blijft? De SGP weet goed dat we allang de scheiding van Kerk en Staat kennen. Maar die scheiding ging tot voor

een paar decennia geleden nog wel gepaard met volle kerken, met alle doorwerking van dien voor het publieke domein.

Tijdens dit debat vroeg de SGP tevens aandacht voor de strijd tegen antisemitisme. Joden zijn extreem oververtegenwoordigd als slachtoffers van discriminatie en voelen zich steeds minder thuis in ons land. Gelukkig heeft de minister een aantal concrete maatregelen aangekondigd om deze negatieve trend aan te pakken. Maar die aanpak moet ook meer zichtbaar in de samenleving worden gemaakt. Om die reden vroeg Van Dijk aan de minister of het niet tijd is voor een jaarlijkse strijd-tegen-antisemitismevlag bij gemeentehuizen. De minister zegde toe om deze suggestie via de VNG door te spelen naar de gemeenten.

Een principieel thema betrof de wijziging van de embryowet die de mogelijkheden voor embryoselectie vergroot. Van Dijk sprak zijn huiver uit voor een samenleving waarin pril menselijk leven mag worden gedood om bepaalde aandoeningen te voorkomen en uit te sluiten. Het betreden van dit spoor is als een roltrap: het wordt steeds moeilijker te stoppen. Wie bepaalt hoever de selectie aan de poort van het leven mag gaan? Als mensen vergrijpen wij ons zomaar aan de macht die is voorbehouden aan onze Schepper. De SGP stemde tegen dit wetsvoorstel.

Ook Van Dijk voerde intensieve debatten over coronawetgeving. Op hoofdlijnen heeft de SGP de wetgeving op dit terrein gesteund, mede omdat deze wetgeving de democratische legitimatie van de ingrijpende coronamaatregelen verbeterde en sterkere waarborgen schiep voor de bescherming van grondrechten. Het is vanzelfsprekend dat de SGP in het bijzonder alert was op de grondwettelijke vrijheden van kerken. In een tijd waarin de overheid steeds meer macht naar zichzelf toetrekt, is het meer dan ooit noodzaak om bij deze vrijheid de wacht te betrekken.

Groen van Prinsterer

‘Bidden’, zo luidde het antwoord van de voorzitter van de Eerste Kamer aan Schalk. Vervolgens stuurde Schalk hem een bericht met de tekst van Psalm 57: 2, waar staat: ‘Zijt mij genadig, o God, zijt mij genadig; want mijn ziel vertrouwt op U en ik neem mijn toevlucht onder de schaduw Uwer vleugelen, totdat de verdervingen zullen voorbij zijn gegaan’.

Dat mag het gebed zijn en blijven, ook als 2020 al geschiedenis is geworden. Christenen mogen dankbaar zijn voor de vrijheden die zij hebben om hun geloof te belijden. Ondertussen is er geen reden om rustig weg te dommelen. De waarschuwing die Groen van Prinsterer deed in de negentiende eeuw blijkt geen slag in de lucht: ‘Het atheïsme verdraagt alleen een geloof dat zwijgt en buigt en zich aan de vormen en voorschriften van het ongeloof onderwerpt. Het accepteert in de zogenaamde weldaad van de algemene gelijkstelling alleen het geloof dat van veerkracht en leven beroofd is.’ (Ongeloof en Revolutie, 1847)

6. Eurofractie

De Eurofractie is lid van de politieke fractie van Europese Conservatieven en Hervormers (ECR) in het Europees Parlement (EP) en is sinds 2019 vertegenwoordigd door ir. Bert-Jan Ruissen. Ruissen is lid van de Landbouwcommissie en van de Visserijcommissie en plaatsvervangend lid in de commissie Buitenlandse Zaken. Tevens is hij vicevoorzitter van de delegatie voor de betrekkingen met Israël, lid van de delegatie in de Parlementaire Vergadering van de Unie voor het Middellandse Zeegebied en plaatsvervangend lid van de India-delegatie. De meeste vergaderingen in commissie- en delegatieverband vinden plaats in Brussel. Daarnaast wordt twaalf keer per jaar plenair vergaderd in Straatsburg. Het coronavirus heeft in 2020 een flinke impact gehad op het parlementaire werk en de vergaderfrequentie. Na februari is alleen nog in Brussel vergaderd, in fysieke en virtuele vorm.

De volgende medewerkers waren in 2020 werkzaam voor de Eurofractie:

- Leonard den Boef MA
- mr. Kees Bos
- Hans van de Breevaart PhD (parttime)
- Christine van Dijk LL.M, in dienst van de ECR-fractie
- Gonda van den Heuvel - van 't Zelfde MA
- Walter Jordaan MA (sinds juli 2020)
- Walter van Luik MSc., in dienst van de ECR-fractie
- Jaap-Jan Wondergem MSc. (Sinds juli 2020)
- Jacoline Waaijenberg (stagiaire juli-december)

Landbouw

In 2020 continueerde Bert-Jan Ruissen de inzet van de SGP-Eurofractie voor de Nederlandse landbouwsector. Als medeonderhandelaar voor het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid voor de periode 2023-2027 zet Ruissen zich in voor vereenvoudiging, een sterkere inkomenspositie voor boeren, innovatie en betere aansluiting van de regels op de praktijk. In oktober 2020 werd in een plenaire stemming het mandaat van het Europees Parlement vastgesteld en in november zijn de zogenoemde triloogonderhandelingen met de Raad en de Europese Commissie van start gegaan, welke naar verwachting tot halverwege 2021 zullen duren.

In maart 2020 werd de land- en tuinbouwsector hard geraakt door de coronamaatregelen. Middels schriftelijke vragen drong de SGP-Eurofractie bij de Europese Commissie aan op het waarborgen van de interne markt, het aanmerken van landbouwproducten als essentiële goederen voor het gebruik van snelle Green Lanes, alsook marktondersteuning voor getroffen sectoren.

Ruissen was medeonderhandelaar voor een steunpakket voor de landbouwsector, waaruit voor de Nederlandse sector in de komende twee jaar ruim € 52 miljoen aan extra middelen vrijkomt, via het plattelandsontwikkelingsbeleid.

Tevens was Ruissen medeonderhandelaar voor het advies van de landbouwcommissie ten aanzien van de EU-Afrika-strategie voor een partnerschap voor duurzame en inclusieve ontwikkeling.

Middels spoedvragen kaartte Ruissen de door Nederland geplande omstreden veevoermaatregel aan bij de Europese Commissie, onder verwijzing van onverenigbaarheid met dierenwelzijnswetgeving zoals vastgelegd op Europees niveau.

In 2020 presenteerde de Europese Commissie diverse voorstellen en plannen als uitwerking van de Green Deal, met potentieel verstrekking gevolgen voor de landbouwsector. De SGP-Eurofractie stemde niet in met de aangepaste klimaatwet. In de gedachtewisselingen over de Boer-tot-Bord-strategie en Biodiversiteitsstrategie wijst de SGP-Eurofractie op de noodzaak van een gedegen effectenbeoordeling, van realistische doelstellingen met oog voor voedselzekerheid, het verdienmodel van boeren en het gelijke

speelveld met derde landen, alsook de noodzaak van meer aandacht voor innovatieve oplossingen en het wegnemen van hindernissen in regelgeving die innovatie belemmeren.

Ruissen organiseerde begin 2020 een conferentie over slimme landbouw in het Europees Parlement, met specifieke aandacht voor digitalisering en precisietechnieken in diverse landbouwsectoren.

Ondanks de beperkingen vanwege de coronamaatregelen, was de SGP-Eurofractie veelvuldig in overleg met het veld via werkbezoeken en gesprekken. Onder meer bij de akkerbouwsector, waaronder een bezoek aan de suikerbietensector, melkveehouderijsector, pluimveesector, schapenhouderij met specifieke focus op het welzijn en veiligheid van schapen bij de komst van de wolf, sierteeltsector, innovatieve landbouw; alsook rondom GLB, gewasbescherming, diervoeder, interne markt en handel.

Visserij

In 2020 waren er tal van thema's waarop Ruissen zich als vice-coördinator namens de ECR-fractie kon hardmaken voor de visserijsector. De belangrijkste beslissing op visserijgebied viel op de valreep van het jaar: op kerstavond werd het Brexit-akkoord gepresenteerd. Als schaduwrapporteur in het EP heeft Ruissen de onderhandelaars consequent opgeroepen om de visserijbelangen evenwichtig te laten terugkomen in het akkoord. Het is positief dat er een handelsakkoord is gekomen waarin de toegang voor Europese schepen tot de Britse wateren wordt geregeld. Toch heeft Ruissen ook zijn zorgen uitgesproken, met name over de toegang tot de Britse wateren na de overgangperiode van 5,5 jaar. Ruissen zet zich in voor ruimhartige compensatie voor de getroffen vissers.

Een van de belangrijkste visserijdossiers was de controleverordening. In 2020 heeft Ruissen intensief onderhandeld met de andere fracties om tot overeenstemming te komen over dit omvangrijke wetgevingspakket. Op veel punten zijn mooie compromissen bereikt. Zo was er een meerderheid voor het wege van de vangst aan boord en na transport. Een ander punt waarvoor Ruissen met succes steun vond in het EP was de zondagsrust voor vissers, zodat ze niet langer verplicht worden om de aanlandverklaring op zondag in te dienen. Het meest controversiële aspect was verplicht cameratoezicht (CCTV) aan boord. Ruissen heeft een meerderheid weten te mobiliseren voor een ECR-amendement dat uitsprekt dat CCTV, behalve als tijdelijke sanctie, alleen op vrijwillige basis mag worden ingevoerd.

Verder heeft Ruissen de Commissie opgeroepen om geen willekeurige streefcijfers voor beschermde natuurgebieden op zee op te leggen, maar eerst met impactanalyses te komen. Ook heeft Ruissen zich n.a.v. een onderzoek over de puls hard gemaakt voor innovatieve vistechnieken en heeft hij gepleit voor een bouwstop van windmolens in visrijke gebieden.

Buitenlandse Zaken

Als vicevoorzitter van de Israël-delegatie en als voorzitter van de Israel Allies Caucus in het EP heeft Ruissen zich in het afgelopen jaar ingezet voor een verbetering van de relatie tussen de EU en de Joodse staat Israël, alsook voor het welzijn van de Joodse gemeenschappen in Europa, dit in een klimaat van toenemend antisemitisme en destabilisering.

Mensenrechten, en vooral godsdienstvrijheid, stonden in 2020 eveneens prominent op de agenda. Met regelmaat heeft Ruissen hierover schriftelijke vragen ingediend richting Europese Commissie en Hoge Vertegenwoordiger en heeft hij dit aangekaart in debatten. Bert-Jan Ruissen heeft zitting genomen in het bureau van de heropgerichte Intergroep voor Godsdienstvrijheid. Ook heeft hij zich aangesloten bij de Hong Kong Watch Group, een informele groep van EP-leden die nauwlettend toeziet op de ontwikkelingen in Hong Kong.

In januari bezocht Ruissen Auschwitz-Birkenau voor een herdenkingsbijeenkomst 75 jaar na de bevrijding van het kamp. In februari lanceerde hij samen met collega-Europarlementsleden, een online petitie waarin de Europese Commissie wordt opgeroepen meer te doen tegen discriminatie, haat en aanvallen op Joden.

In juni organiseerde de SGP-Eurofractie samen met Palestinian Media Watch een bijeenkomst over EU-steun aan de Palestijnse Autoriteit en Palestijnse NGO's. Tijdens die bijeenkomst werd een rapport gepresenteerd met bewijs dat EU-steun indirect soms terecht komt in handen van terroristische organisaties. In juli belegde de Eurofractie een bijeenkomst met Iraanse etnische en religieuze minderheden over de problemen en achterstelling die zij ervaren onder het Iraanse regime.

In december leidde Ruissen, in samenwerking met o.a. de European Christian Political Movement (ECPM), een conferentie over implicatie van de Abraham-akkoorden voor Israël en de Arabische wereld.

Verder heeft de Eurofractie zich actief ingezet voor het herbenoemen van een speciale EU-gezag voor godsdienstvrijheid. Het mandaat van de vorige EU-gezag liep af in november 2019, maar pas in juli 2020 deelde de Europese Commissie mee dat er een nieuw mandaat zou komen. Tot op heden blijft een feitelijke aanstelling uit en voeren we als Eurofractie de druk op de ketel op.

Begroting

De coronapandemie leidde tot de oprichting van een corona herstellfonds van € 750 miljard. Dit noodfonds, ook wel Next Generation genoemd, is onderdeel van het nieuwe Meerjarig Financieel Kader 2021-2027 en bestaat uit giften en leningen die worden verkregen door staatsleningen en nieuwe Europese belastingen. De EU-lidstaten staan met elkaar garant voor het fonds. Samen met het nieuwe MFK van € 1.074,3 miljard gaat de EU de komende jaren dus € 1,8 biljoen uitgeven. Ruissen stemde tegen het herstellfonds en tegen het nieuwe MFK. De EU heeft zichzelf 30 jaar de tijd gegeven om de leningen af te lossen. Hiermee worden de schulden vooruitgeschoven naar nieuwe generaties. Dit terwijl binnen de cohesiefondsen ook ruimte was om direct € 50 miljard per jaar vrij te maken voor coronahulp. Bovendien konden zelfs landen als Italië nog steeds lenen op de financiële markten, door de aanvullende programma's van de ECB. Al met al een vergissing van historische proporties en een grote stap in de richting van een superstaat.

In november heeft het Europees Parlement gestemd over InvestEU, een fonds waarbij de EU zich garant stelt ten bedrage van ongeveer € 90 miljard om een veelvoud hiervan (ongeveer € 1.200 miljard) aan middelen van overheden en marktpartijen te mobiliseren, met als doel innovatieve projecten in vooral de zorgsector, de energiesector en op het terrein van digitalisering te ondersteunen. De toelichtende rapportage bij dit fonds bevatte 1 regel waarbij projecten gerelateerd aan kernenergie geheel werden uitgesloten. Ondanks de positieve indruk die het voorstel voor InvestEU maakte, heeft deze bepaling bij de finale stemming uiteindelijk tot een onthouding geleid.

De genoemde uitsluiting blijkt geen uitzondering: ook bij andere fondsen zoals bijvoorbeeld het Just Transition Fund, dat vooral de energietransitie van landen die tot nu toe sterk van fossiele energie afhankelijk waren financieel ondersteunt, is dit het geval. Hierbij is de zgn. taxonomie voor groene energie van de EU leidend, die steun voor kernenergie vooralsnog uitsluit. Het ongelijke speelveld voor de financiering van toekomstige energiebronnen dat hiermee in de EU is ontstaan, heeft tot een aantal publicaties in het Reformatorisch Dagblad geleid waarbij vanuit de SGP-Eurofractie een duidelijke rol voor kernenergie bepleit wordt.

Nieuw kantoor en contacten met de achterban

Op 2 maart het nieuwe Europa-kantoor van de SGP geopend in Krimpen aan den IJssel. Bert-Jan Ruissen en SGP Tweede Kamerlid Chris Stoffer verrichtten de opening. In het ruime kantoor werken Bert-Jan Ruissen en zijn medewerkers als die niet in Brussel of Straatsburg moeten zijn. Ook worden hier een politiek spreekuur en andere activiteiten gehouden.

Er zijn voorbereidingen getroffen om de werkgroep Human Dignity nieuw leven in te blazen. Niet in het minst vanwege de toenemende druk vanuit de grote politieke partijen in het Europees Parlement om Europa-breed een progressieve agenda door te voeren die geen rekening houdt met de waarde van met name het ongeboren leven. Het is de bedoeling om via de werkgroep een samenwerkingsverband te creëren tussen parlementsleden en maatschappelijke organisaties om te proberen om ook binnen het Parlement een tegenbeweging te organiseren. Daarbij zal niet alleen gezocht worden naar steun binnen de fracties die in meerderheid al kritisch staan tegenover de progressieve agenda, maar ook naar geestverwanten binnen de EPP, S&D, Renew en de Groenen. Dat laatste vooral in de hoop om ook binnen de grote fracties discussie te krijgen en de reflex te doorbreken dat een progressief beleid op het punt van Human Dignity vanzelfsprekend zou zijn.

Wegens de coronarestricties in 2020 moesten veel groepsbezoeken aan de SGP in het Europees Parlement worden uitgesteld. Ook werkbezoeken in het land konden amper plaatsvinden. De SGP-Eurofractie heeft het contact met de achterban onderhouden door extra webinars, advertenties en online spreekuren.

7. SGP-Internationaal

Stichting SGP-Internationaal

Met de omvorming van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa (VOE) tot de Stichting SGP-Internationaal wil de SGP zich herbezinnen op de internationale activiteiten die de SGP sinds 1990 ontplooit. Naast een nieuwe naam, heeft SGP-Internationaal nieuwe en bredere doelstellingen dan voorheen.

SGP-Internationaal heeft een andere structuur gekregen dan de VOE voorheen had. Het SGP-I bestuur staat onder leiding van de internationaal secretaris. Daarnaast is er een werkgroep die, samen met de twee coördinatoren, verantwoordelijk is voor de uitvoering van de projecten. De werkgroep bestaat uit afgevaardigden van de verschillende partijgeledingen. Zo vindt binnen SGP-Internationaal strategische afstemming plaats inzake de buitenlandvisies en de internationale activiteiten van de diverse geledingen. SGP-Internationaal is bovendien het eerste aanspreekpunt voor internationale activiteiten van de SGP en houdt zich bezig met het organiseren van politieke bewustwordingsactiviteiten in landen grenzend aan de Europese Unie in Oost-Europa, het Midden-Oosten en Noord-Afrika. De Stichting werkt daarvoor samen met christelijke politieke partijen en/of politieke organisaties in die landen. Het doel van de activiteiten is om betrokkenheid van christenen bij/in de politiek te stimuleren en bij te dragen aan democratisering en opbouw van de rechtsstaat in de betreffende landen.

Deze activiteiten worden financieel mogelijk gemaakt door subsidie voor politieke partijen in het kader van de Wet financiering politieke partijen (Wfpp) en het Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen (NFRP). Het NFRP bestaat uit het Matra-programma, gericht op Oost-Europa, en het Shiraka-programma, gericht op de Arabische regio.

In dit jaarverslag vindt u een terugblik op de werkzaamheden die door Stichting SGP-I in 2020 zijn verricht. Voor zowel bestuur als werkgroep was 2020 een 'overgangsjaar' waarin gezocht werd naar een goede werkwijze en onderlinge samenwerking. Ook vanwege de coronapandemie was 2020 een uitzonderlijk jaar, waarin veel (vormings)activiteiten noodgedwongen online plaatsvonden.

Bestuur en personeel

De samenstelling van het bestuur en personeel van de VOE was tussen 1 januari 2020 - 5 maart 2020 als volgt:

- dhr. E. van Voorden (voorzitter)
- dhr. dr. W. Jongsma (secretaris)
- dhr. drs. G.A. van der Waal (penningmeester)
- dhr. ing. G.A.R. Kraaijeveld (lid)
- dhr. drs. H.J. van Schothorst (lid)
- dhr. J.C. Bazen MA (lid)
- dhr. dr. H.F. Massink (lid)

Personeel:

- mw. M. van Oost-Mitocaru MA (coördinator) 0,2 fte

De samenstelling van de SGP-I stichting was tussen 5 maart 2020 - 31 december 2020 als volgt:

Bestuur:

- dhr. dr. H.F. Massink (Internationaal Secretaris SGP en voorzitter)
- dhr. G.H. Aversch MSc (lid)
- dhr. drs. G.A. van der Waal (penningmeester)
- dhr. drs. H.J. van Schothorst (lid)
- dhr. M. Slingerland MA (lid)

Personeel:

- mw. E. Abbey-van Doorn MA (coördinator) 0,5 fte
- mw. M. van Oost-Mitocaru MA (coördinator), 0,2 fte

Het bestuur vergaderde in 2020 in totaal negen keer.

Werkgroep SGP-I:

- dhr. H. Krooneman MA - Tweede Kamerfractie SGP
- dhr. H.J. Rouwendal MSc- SGP-jongeren
- dhr. drs. J.A. Schippers - Wetenschappelijk Instituut voor de SGP

- dhr. N. Bakker MSc - Coördinator Scholing & Vorming SGP
- dhr. dr. J.O. van de Breevaart - Eurofractie SGP

Activiteiten

In het verslagjaar is gewerkt aan een aantal projecten. Deze projecten zijn uitgevoerd volgens het projectplan dat in het najaar van 2019 is goedgekeurd door het VOE-bestuur. Projecten en trainingen worden altijd uitgevoerd op basis van aanvragen van de partners van Stichting SGP-I in Oost-Europa of de Arabische wereld en zijn derhalve vraag-gestuurd.

Land	Project
Albanië	18-21 september 2020: een fysieke conferentie in Golem, Albanië. Het thema van de conferentie was: "Christelijke principes voor politieke betrokkenheid".
Belarus	Een publicatie over hoe we als christenen om moeten gaan met vakbonden. Het Wetenschappelijke Instituut in Belarus heeft hand-outs en posters verspreid en online presentaties gegeven. SGP-I heeft een deel van de publicatie geschreven.
Belarus	18-20 december 2020: een conferentie in de context van massademonstraties tegen de autocratische leider Lukashenko over "Europees nabuurschapsbeleid en democratie in Wit-Rusland".
Egypte	Twee online webinars. Het thema van de eerste webinar was: "Moslims en christenen dragen bij aan de opbouw van de Egyptische samenleving". Het thema van de tweede webinar was: "Inclusief burgerschap in Egypte".
Georgië	17-18 juni 2020: een workshop over "De DCFTA in postcorona-context en de verschuiving naar een proportioneel kiesstelsel".
Georgië	2-4 oktober 2020: een workshop over "De DCFTA in postcorona-context en de verschuiving naar een proportioneel kiesstelsel".
Georgië	27-28 november 2020: een conferentie over "De onderlinge relatie tussen de religieuze en de politieke sfeer in het licht van de Covid-19-pandemie".
Irak	Van 17 november-18 december 2020: een hybride training (de deelnemers waren fysiek aanwezig in Irak, de sprekers leverden hun bijdrage online) over campagne voeren.
Jordanië	12-14 november 2020: een online jongerenconferentie over burgerschap.
Moldavië	Onlinetraining met afsluitend een fysieke conferentie. Het thema was: "Duurzaamheid tijdens een pandemie".

Afsluiting

Allen die hebben bijgedragen aan het werk van onze partij, op welke wijze ook, willen we heel hartelijk dankzeggen. In het bijzonder noemen we hen die vaak op eenzame posities de partij vertegenwoordigen in het openbaar bestuur: de parlementariërs, de gekozen vertegenwoordigers en de bestuurders, alsmede degenen die hen ondersteunen.

Daarnaast dank aan de medewerkers op het partijbureau voor hun onmisbare en professionele steun en inzet. Ook de vele vrijwilligers zeggen we dank voor het vele werk dat door hen, veelal achter de schermen, is verricht.

We zijn in alles afhankelijk van de zegen van de Heere. “Zo de Heere het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan”(Psalm 127:1).

Rotterdam, april 2021

mr. L.G.I. Barth,
secretaris

drs. D. van Meeuwen,
partijvoorzitter

Bijlage E - Financieel jaarverslag 2020

E.1 Verslag van de penningmeester

(Toelichting op de samengestelde staat van baten en lasten over het jaar 2020)

ALGEMEEN

Het financieel verslag handelt over een bewogen jaar. Een jaar waarin de wereld en ook ons land, de samenleving, de kerken, de scholen, de gezinnen maar ook persoonlijk werd geconfronteerd met het coronavirus. De impact op het maatschappelijke leven was zo groot dat er geen vergelijking mogelijk is met de ingrijpende gebeurtenissen uit de jaren na de bevrijding van ons land in 1945. De viering van 75 jaar bevrijding werd overschaduwd door de vele beperkingen die geleidelijk aan van overheidswege werden opgelegd in de strijd tegen de oplopende besmettingen.

Veel activiteiten die normaliter binnen de partij op de planning staan, kwamen om die reden nagenoeg stil te liggen of werden op andere wijze ingevuld. Denk bijvoorbeeld aan de digitale algemene vergadering van onze partij. Daarop terugblikkend mogen we dankbaar zijn dat er toch een mogelijkheid was om de partijbelangen te kunnen behartigen en de leden te betrekken bij de huishoudelijke aspecten maar ook bijvoorbeeld bij de vaststelling van de kandidatenlijst en het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen 2021.

De staat van baten en lasten laat een evenwichtig beeld zien. De totale lasten liggen in lijn met de begroting. De totale baten lagen echter ca € 450.000 hoger dan was begroot. Het grootste aandeel daarin had betrekking op de opbrengsten van afdelingen. Daarna komt de post giften en legaten die als gevolg van legaten is verdubbeld.

Het subsidiebedrag is ten opzichte van het boekjaar 2019 fors toegenomen. Deze extra subsidie is een gevolg van de motie Jetten c.s. inzake ophoging budget Wfpp subsidiepolitieke partijen. In de periode 2020-2024 kunnen de politieke partijen rekenen op extra financiële ondersteuning om het functioneren van de representatieve democratie te bevorderen.

Vermogenspositie

Het eigen vermogen is gestegen naar € 4.763.525 (was € 4.481.560 per 31-12-2019). Deze stijging komt grotendeels door het resultaat over 2020 en deels door de vorming van nieuwe afdelingen.

Beleggingsportefeuille

De beleggingsportefeuille wordt beheerd door de bank. Voor zowel de obligaties als de aandelen wordt voldaan aan het beleggingsstatuut waarin is bepaald dat de beleggingen MVO-proof dienen te zijn. Er hebben enkele mutaties plaatsgevonden. Er is een positieve koerscorrectie van € 130.120. De boekwaarde (gelijk aan de beurswaarde) is als gevolg van de aan- en verkopen en de koerscorrectie € 2.487.629 (was € 2.353.913 per 31-12-2019).

De risicoreserve beleggingsportefeuille is met € 13.372 toegenomen en bedraagt per einde van het boekjaar € 248.763 (was € 235.391 per 31-12-2019). De reserve is vastgesteld op 10% van de hoogte van de beurswaarde.

Spaargelden

Het spaargeld is sterk gedaald, doordat het saldo verspreid is over de verschillende rekening-couranten. Dit ter voorkoming van het betalen van negatieve rente. De gelden staan bij de Rabobank gestald.

Afdelingen

Niet alle afdelingen leveren voor de financiële verantwoording op tijd en volledig informatie aan. Dat is wel noodzakelijk voor het tijdig opstellen en controleren van de jaarrekening. De besturen van de afdelingen worden opgeroepen zich aan de reglementaire afspraak te houden.

BATEN

De totale baten over het jaar 2020 bedragen € 2.374.045. Begroot was € 1.921.283.

Er is sprake van een positief verschil van € 452.762. Dit is enerzijds toe te schrijven aan hogere giften en legaten (+ € 131.116), opbrengsten partijblad De Banier (+ € 31.180) en waardevermeerdering effecten (+ € 130.120), anderzijds laat de verwerking van de geldstromen naar de afdelingen een grote plus zien (+ € 179.816). De rentebaten liggen overigens € 9.908 lager dan begroot.

Subsidie

De ontvangen subsidie is € 9.466 hoger dan begroot (€ 933.788 versus begroting € 924.322).

Giften en legaten

In het boekjaar zijn weer veel giften en legaten ontvangen. In totaal kwam er € 256.116 binnen, geraamd was € 125.000. Aan algemene giften is € 39.095 ontvangen, geraamd was € 30.000. Uit legaten is € 72.632 aan de partij geschonken. Voor de Tweede Kamer verkiezingen is een mooi bedrag van € 100.714 aan giften ontvangen, geraamd was € 50.000. De donaties aan het ondernemersplatform bedragen € 43.575, geraamd was € 45.000.

Partijblad De Banier

De opbrengsten voor het partijblad De Banier liggen relatief hoger dan de begroting, namelijk € 186.680 versus begroting € 155.500. In het verslagjaar is € 36.972 meer aan giften ontvangen dan begroot. De advertentieopbrengsten liggen echter € 6.578 lager dan geraamd.

Rentebaten en waardeverandering effecten

Door de lage rentestand blijven de rentebaten onder druk staan. Er werd € 8.092 aan rente ontvangen, geraamd was € 18.000. Op de effecten werd een koersresultaat behaald van € 130.120.

Opbrengsten afdelingen

In de begroting wordt voor de opbrengsten van de afdelingen uitgegaan van het aantal afdelingsleden maal het bedrag per lid dat de afdelingen aan retributie ontvangen. De opbrengsten van afdelingen zijn hoger, omdat de afdelingen ook zelf inkomsten genereren. In de jaren voorafgaand aan de verkiezingen sparen de afdelingen voor de verkiezingscampagne. Dit resultaat wordt in de jaarrekening van de partij toegevoegd aan de bestemmingsreserve afdelingen. In verkiezingsjaren zullen aan deze reserve grote bedragen worden onttrokken. In 2020 is een bedrag van € 330.566 aan opbrengsten geboekt. Dit bedrag is samengesteld uit giften, retributie donateurs en leden, overbetalingen, collectes, sponsoring en renteopbrengst. Begroot was totaal € 150.750. Dit bedrag vindt zijn grondslag in het aantal afdelingsleden (14.100 leden) dat is toegewezen aan afdeling x de retributie van € 7,50 per lid. En het totaal aantal leden x € 1,50 per lid als provinciale retributie (€ 112.500 resp. € 45.000). In 2022 vinden gemeenteraadsverkiezingen plaats en uitdien hoofde zal de bestemmingreserve worden aangesproken ter financiering van de activiteiten door de afdelingen en kiesverenigingen.

LASTEN

De totale lasten over het jaar 2020 bedragen € 2.102.433. Begroot was € 2.116.565, waardoor er sprake is van een voordelig verschil van € 14.132.

Kosten informatievoorziening

De kosten voor informatievoorziening waren hoger dan begroot (€ 386.575 versus begroting € 359.450). De extra uitgaven hangen samen met de vernieuwing van de website.

Ledenwerving

De kosten voor ledenwerving -waaronder ook ledenbinding valt- waren lager (€ 8.285 versus begroting € 39.000), omdat er onder andere vanwege de coronacrisis geen familiedag is gehouden en geen excursie naar Straatsburg heeft plaatsgevonden.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn nagenoeg gelijk aan de begroting (€ 682.699 versus begroting € 683.618).

Bestuurskosten

De bestuurskosten liggen € 3.000 onder de begroting (€ 34.437 versus begroting € 37.500).

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten liggen € 6.000 onder de begroting (€ 50.925 versus begroting € 57.150).

Kosten afdelingen

In de begroting is een bedrag opgenomen van € 150.750. De samenstelling van dit bedrag is opgenomen in de toelichting 'opbrengsten afdelingen'. De kosten afdelingen komen in werkelijkheid uit op € 140.535.

RESULTAAT EN RESULTAATBESTEMMING

Resultaat

In de begroting was een resultaat geraamd van € 195.282 negatief. Het werkelijke resultaat kwam uit op € 271.612 positief. Zie toelichting onder kopje 'Baten'.

Resultaatbestemming

De resultaatbestemming over 2020 is als volgt:

- Continuïteitsreserve werkorganisatie: De hoogte van de reserve vastgesteld op 1,5 x de kosten van de werkorganisatie wat neerkomt op € 1.496.000 (dit bedrag is inclusief € 527.730 risico terugval aantal zetels. Vanuit de resultaatbestemming is € 53.000 hieraan toegevoegd.
- Risicoreserve terugval aantal zetels, Het fractiebudget (SFB) is van zodanige omvang dat terugval in zetels de komende vijf jaar zelf kan worden opgevangen. Er is geen bedrag vanuit de resultaatbestemming toegevoegd. De stand van de reserve bedraagt € 654.365. (€ 527.730 voor de SGP en € 126.635 voor WI, SGPJ en SGPI).
- Risicoreserve beleggingsportefeuille, Als gevolg van de ontwikkeling van de beurswaarde van de effecten is een bedrag van € 13.372 toegevoegd aan de risicoreserve beleggingsportefeuille.
- Bestemmingsreserve huisvesting, Ten gunste van het resultaat is een bedrag van € 40.000 ten laste van de bestemmingsreserve huisvesting geboekt. Deze reserve is in het verleden gevormd uit de boekwinst na verkoop van het ds. G.H. Kerstenhuis. Vanaf 2013 wordt voormeld bedrag jaarlijks ter dekking aangewend voor (een deel van) de afschrijving van het huidige kantoorpand. Na verwerking van deze mutatie bedraagt het saldo ultimo 2020 € 880.000. Deze methodiek kan nog gedurende 22 jaar worden toegepast.
- Bestemmingsreserve ICT, Er is een bedrag van € 120.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve ICT. Na verwerking ervan bedraagt het saldo per ultimo 2020 € 210.000.
- Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen, Er is een bedrag van € 5.973 onttrokken uit en € 27.726 toegevoegd aan de bestemmingsreserve vitalisering afdelingen, zodat per saldo € 21.753 is gemuteerd in de resultaatbestemming. Het saldo ultimo 2020 bedraagt € 38.689.
- Bestemmingsreserve afdelingen, Er is een bedrag van € 190.031 toegevoegd aan de bestemmingsreserve afdelingen. Vanuit de nieuwgevormde afdelingen is een bedrag van € 10.352 direct toegevoegd, waardoor het saldo per ultimo 2020 € 967.064 bedraagt.

Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt ultimo 2020 € 796.373. Als gevolg van een mutatie vanuit de resultaatbestemming is de algemene reserve met € 18.456 toegenomen.

TOT SLOT

Als oudste politieke partij mag de SGP actief deelnemen aan het bestuur van ons land. In veel gemeenten, provincies, in de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, maar ook in de waterschappen en het Europees Parlement klinkt het aloude staatkundig gereformeerde geluid vertaald naar deze tijd. Ook burgemeesters en een gedeputeerde die verbonden zijn met onze partij vervullen een belangrijke en verbindende rol in onze verdeelde samenleving.

We merken met genoegen op dat velen de partij een warm hart toedragen. Door de steun van de vele leden, donateurs en ondernemers is het mogelijk om het politieke handwerk voort te zetten.

De SGP mag dan klein zijn maar wel betrokken en stabiel. Dat is geen vanzelfsprekendheid als we zien hoe partijen opkomen en weer neergaan. In deze tijd lijkt de waan van de dag te regeren. Zo de wind waait, waait mijn jasje. Bij de laatste verkiezingen voor de Tweede Kamer kon uit een ongekend hoog aantal partijen gekozen worden, de verschuiving tussen partijen was bij de ene groter dan bij de andere. Dat alles laat zien dat ons land sterk ontzuild is. Het lijkt meer te gaan om ergens bij te horen dan dat het gaat om een echte principiële keuze.

We zien dat ook terug in de coronacrisis die ons inmiddels een jaar in de greep houdt. Wereldwijd was er schrik van rondom toen het coronavirus toesloeg en aan vele levens een einde maakte. Er moest een middel komen om het virus te remmen, er werd niet geroepen om het enig middel, waardoor we onze straf zouden kunnen ontgaan en wederom tot genade komen.

Het coronavirus heeft ons onverwacht veel onzekerheden gebracht. Ondanks de steunmaatregelen van de overheid hebben veel bedrijven het moeilijk. Bij sommige ondernemers staat het water tot aan de lippen en is er nog geen zicht op terugkeer van het normale leven. Het is slechts gissen hoe lang de negatieve effecten doorwerken op het economische bestel. Ook het kerkelijke leven is zo geheel anders dan we gewend zijn. Zo ongewoon, zo afstandelijk.

De onstuimigheid op onze levenszee lijkt eerder toe- dan af te nemen. De woelige golven slaan links en rechts onze zekerheden weg. Een gevoel van machteloosheid kan ons overvallen als we meer en meer waarnemen dat de Bijbelse waarden en normen buiten spel worden gezet. Of dat er stevige windstoten beuken tegen de wettelijke vrijheid van onderwijs. Hoe zouden we ons kunnen verweren tegen zo'n grote menigte die anders denkt?

Het werd onlangs zo prachtig verwoord door onze fractieleider in de Tweede Kamer: "Saevis tranquillus in undis", rustig te midden van de woelige baren. De lijfspreuk en symbool van Willem van Oranje, die een verbond had gemaakt met de Potentaat der potentaten.

We bidden dat het werk van onze partij in vertrouwen - rustig te midden van de woelige baren - mag worden gecontinueerd in de wetenschap dat God regeert en Hij alleen uitkomst geven kan.

Maar de HEER zal uitkomst geven,
Hij, die 's daags Zijn gunst gebiedt;
'k Zal in dit vertrouwen leven,
En dat melden in mijn lied;
'k Zal Zijn lof zelfs in den nacht
Zingen, daar ik Hem verwacht;
En mijn hart, wat mij moog' treffen,
Tot den God mijns levens heffen.

Ochten, april 2021
J.W. Keuken MBA

E.2 Balans per 31 december 2020

Bedragen in euro's		
Na resultaatbestemming	31-12-2020	31-12-2019
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Terreinen	476.364	476.364
Gebouwen	835.004	857.959
Installaties	53.693	45.316
Inventaris	92.912	104.121
Automatisering	232.572	211.731
	1.690.545	1.695.491
Financiële vaste activa		
Effecten	2.487.629	2.353.913
Spaargelden	586.188	1.301.593
	3.073.816	3.655.507
Vorderingen		
Rekening-courant		
Stichting Fractiebijstand SGP	-	1.866
SGP-Internationaal	-	748
SGP Bestuurdersvereniging	64.171	26.729
Rente	69	167
Subsidies	180.317	106.194
Overige vorderingen	61.932	59.477
	306.488	195.202
Liquide middelen		
Liquide middelen	1.826.345	888.056
	1.826.345	888.056
	6.897.195	6.434.256
PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Continuïteitsreserve	1.871.398	1.805.026
Bestemmingsreserves	1.128.689	1.131.936
Bestemmingsreserve afdelingen	967.064	766.681
Algemene reserve	796.373	777.917
	4.763.525	4.481.560
Vorzieningen		
Voorziening verkiezingen	1.820.184	1.704.648
	1.820.184	1.704.648
Kortlopende schulden		
Rekening-courant		
Guido de Brès-Stichting, WI-SGP	483	5.600
SGP-jongeren	29.378	72.782
SGP-Internationaal	26.410	-
Partijblad De Banier	155	16.123
Overige schulden	257.060	153.541
	313.485	248.046
	6.897.195	6.434.256

E.3 Staat van baten en lasten over het jaar 2020

	Uitkomst 2020	Begroting 2020	Uitkomst 2019
BATEN			
Partijbijdragen	518.915	526.211	522.841
Subsidie	933.788	924.322	550.439
Giften en legaten	256.116	125.000	210.076
Partijblad De Banier	186.680	155.500	169.223
Rentebaten en waardeverandering effecten	138.212	18.000	205.927
Overige opbrengsten	9.768	21.500	11.169
Opbrengsten afdelingen	330.566	150.750	399.653
	2.374.045	1.921.283	2.069.327
LASTEN			
Directe kosten:			
Politieke vorming en scholing	10.322	10.000	2.462
Informatievoorziening	386.575	359.450	251.078
Contact zusterpartijen buitenland	8.379	10.000	-
Politiek-wetenschappelijke activiteiten	70.000	70.000	20.000
Politieke participatie jongeren	25.000	25.000	5.000
Ledenwerving	8.285	39.000	64.219
Betrekken niet-leden bij activiteiten	88.848	102.500	69.521
Werving/begeleiding politieke ambtsdragers	22.692	35.000	-
Verkiezingscampagnes	303.183	251.500	178.918
Indirecte kosten:			
Personeelskosten	682.699	683.618	658.262
Afschrijvingen	92.662	120.886	83.111
Huisvestingskosten	50.925	57.150	53.136
Bestuurskosten	34.437	37.500	53.457
Bureau- en ICT kosten	177.891	164.210	161.929
Kosten afdelingen:			
	140.535	150.750	387.858
	2.102.433	2.116.565	1.988.951
RESULTAAT			
	271.612	195.282-	80.377
Resultaatbestemming:			
Continuïteitsreserve werkorganisatie	53.000	-	315.270
Risicoreserve terugval aantal zetels	-	-	600.635-
Risicoreserve beleggingsportefeuille	13.372	-	85.158
Bestemmingsreserve huisvesting	40.000-	40.000-	40.000-
Bestemmingsreserve ICT	15.000	123.600-	20.000-
Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen	21.754	3.475-	1.046
Bestemmingsreserve afdelingen	190.031	-	11.795
Algemene reserve	18.456	28.207-	327.742
	271.612	195.282-	80.377

De belangrijkste grondslagen die in de jaarrekening zijn gehanteerd zijn als volgt:

- De materiële vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en jaarlijks verminderd met een lineaire afschrijving, rekening houdend met de verwachte economische levensduur en een eventuele restwaarde.
- De effecten worden gewaardeerd tegen beurswaarde.
- De voorziening verkiezingsfonds wordt gevormd door middel van een dotatie op basis van de verwachte kosten (directe en extra personele kosten) voor de verschillende verkiezingen vanuit de landelijke SGP. De voorziening is bestemd ter egalisering van de verkiezingskosten, waarbij rekening is gehouden met 1 x in de drie jaar Tweede Kamerverkiezingen, te allen tijde 1 acute Tweede Kamerverkiezing en een inhaaleffect tot en met 2033.
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Subsidies betreffen de toegekende subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De subsidie is afhankelijk van het aantal gesubsidieerde partijen, het aantal leden van deze partijen en het aantal zetels in de Tweede Kamer. De verantwoorde subsidie betreft het voorschot subsidie van het huidige boekjaar en de afrekening van de subsidie van het voorgaande jaar. Giften en legaten worden verantwoord in het jaar van ontvangst. De opbrengsten afdelingen betreffen door de afdelingen in het boekjaar ontvangen giften, overbetalingen, retributies, sponsoring, rente, etc. De kosten van de afdelingen betreffen door de afdelingen in het boekjaar betaalde kosten.

E.4 Accountantsverklaring

Wattbaan 51-5
3439 ML Nieuwegein
Postbus 137
3430 AC Nieuwegein

T (030) 307 49 49
nieuwegin@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij

Ons oordeel

De samengevatte jaarrekening 2020 van de Staatkundig Gereformeerde Partij te 's-Gravenhage is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2020 van de Staatkundig Gereformeerde Partij.

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2020 van de Staatkundig Gereformeerde Partij op basis van de door het bestuur van de vereniging gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in de Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening.

De samengevatte jaarrekening bestaat uit:

1. de samengevatte balans per 31 december 2020;
2. de samengevatte staat van baten en lasten over 2020;
3. de belangrijkste gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling.

Samengevatte jaarrekening

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de door het bestuur van de vereniging gekozen en beschreven grondslagen. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening en onze verklaring daarbij kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van de Staatkundig Gereformeerde Partij en onze controleverklaring daarbij. De samengevatte jaarrekening en de gecontroleerde jaarrekening bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 26 maart 2021.

De gecontroleerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening 2020 van Staatkundig Gereformeerde Partij in onze controleverklaring van 26 maart 2021.

Die controleverklaring bevat ook een benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de door het bestuur van de vereniging gekozen en beschreven grondslagen. De jaarrekening is opgesteld voor het bestuur, verbonden partijen, leden, donateurs en subsidieverstrekkingen met als doel de Staatkundig Gereformeerde Partij in staat te stellen te voldoen aan de verantwoordingsverplichtingen. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij, verbonden partijen, leden, donateurs en subsidieverstrekkingen en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de samengevatte jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening op basis van de door het bestuur van de vereniging gekozen en beschreven grondslagen.

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 'Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten'.

Nieuwegein, 7 april 2021

Van Ree Accountants

w.g.

A. Hoogenboom AA

Bijlage F - Begroting en activiteitenplan SGP 2021

Bedragen in euro's Kostensoorten	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020
LASTEN			
Directe kosten:			
a. Politieke vorming en scholing	10.000	10.322	10.000
b. Informatievoorziening	278.150	386.575	359.450
c. Contact zusterpartijen buitenland	-	8.379	10.000
d. Politiek-wetenschappelijke activiteiten	50.280	70.000	70.000
e. Politieke participatie jongeren	25.000	25.000	25.000
f. Ledenwerving	26.500	8.285	39.000
g. Betrekken niet-leden bij activiteiten	77.500	88.848	102.500
h. Werving/begeleiding politieke ambtsdragers	15.000	22.692	35.000
i. Verkiezingscampagnes	234.500	303.183	251.500
	716.930	923.284	902.450
Indirecte kosten:			
1. Personeelskosten	731.876	682.699	683.618
2. Afschrijvingskosten	104.117	92.662	120.886
3. Huisvestingskosten	58.460	50.925	57.150
4. Bestuurskosten	41.000	34.437	37.500
5. Bureau- en ICT kosten	175.210	177.891	164.210
6. Afdelingskosten	152.250	140.535	150.750
	1.262.913	1.179.149	1.214.114
Totaal lasten	1.979.843	2.102.433	2.116.565
BATEN			
7. Inkomsten van leden	664.503	849.481	676.961
8. Giften	125.000	256.116	125.000
9. De Banier	150.500	186.680	155.500
10. Overige opbrengsten	35.500	9.768	21.500
11. Rentebaten	10.000	138.212	18.000
	985.503	1.440.257	996.961
Totaal baten	985.503	1.440.257	996.961
RECAPITULATIE			
Totaal lasten	1.979.843	2.102.433	2.116.565
Totaal baten	985.503	1.440.257	996.961
Saldo	994.340-	662.176-	1.119.604-
Subsidie Ministerie	914.322	933.788	924.322
Bestemmingsreserves			
Bestemmingsreserve ICT	27.200-	15.000	123.600-
Bestemmingsreserve huisvesting	40.000-	40.000-	40.000-
Continuïteitsreserves		66.372	
Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen	3.475-	21.754	3.475-
Bestemmingsreserve afdelingen		190.031	
Algemene reserve	9.342-	18.456	28.207-
EINDSALDO	-	-	-